

SPORTSMAN

№ 137 / 2022 / 10 manat

www.sportsman.az

Jurnal 2004-cü ildən nəşr olunur

BAKİ "BÖYÜK DƏBİLQƏ" 2022

**4 QIZIL, 2 BÜRÜNC MEDALLA
KOMANDAMIZ RƏQİB TANIMADI**

Azərbaycan Cüdosu 50 il

"Judo Club 2012" 2012-ci ilin fevral ayında yaradılıb. Klubun açılış mərasimində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev iştirak edib. Klubun yaradılmasında əsas məqsəd ölkəmizdə cüdo idman növünün inkişafına və populyarlaşmasına xidmət etmək, həmçinin veteran idmançıları bir araya toplamaqdır. Klubun yaradıcısı "Cüdo Klub 2012" İctimai Birliyinin sədri, Azərbaycan Cüdo Federasiyası İcraiyyə Komitəsinin üzvü, cüdo üzrə veteran ustalar arasında dünya və Avropa çempionatlarının dəfələrlə qalib və mükafatçısı, əməkdar idman ustası Azər Əsgərovdur.

Yeniyetmə, gənc və veteran idmançıların sevimli məkanına çevirilən klubda ümumilikdə, 500-600 idmançının məşq etməsi üçün hər cür şərait yaradılıb. Klubda günün müxtəlif saatlarında cüdo ilə yanaşı, sambo, karate, aikido, ciu-citsu, bədii gimnastika, akrobatika, aerobika və zumba növləri üzrə məşqlər keçirilir. Keyfiyyətli məşq prosesinin təşkili üçün hər cür infrastrukturunu olan üçmərtəbəli binada ayrıca idman zalları mövcuddur. Zalların hər biri zəruri məşq

avadanlıqları, sanitariya-gigiyena qovşaqları ilə təchiz edilib. Klubda bundan başqa trenajor zalı, futbol və basketbol üçün açıq meydança və tibb məntəqəsi yerləşir. Burada təlim-məşq toplanışları və müxtəlif turnirlərin keçirilməsi üçün də lazımi şərait yaradılıb.

"Judo Club 2012" həmçinin Azərbaycanda gənclərin hərbi-vətənpərvərlik tərbiyəsinə müsbət təsir göstərən beynəlxalq və respublika turnirlərinin təşkilatçısıdır.

**CÜDO, SAMBO,
CIU-CITSU, AYKİDO**

KARATE

"JUDO CLUB 2012"

təqdim edir:

- ✓ Ölkənin ən müasir, geniş və işıqlı zalları
 - ✓ İdman zallarında fiziki hazırlıq üçün hər növ müasir trenajor və idman avadanlıqları
 - ✓ Technogym trenajorlarında kişilər və qadınlar üçün peşəkar məşqçilər tərəfindən individual dərslər
 - ✓ Dünya standartlarına uyğun soyunub geyinmə və duş otaqları
 - ✓ valideynlər və uşaqlar üçün gözləmə zalı və multibar-kafe
 - ✓ Yeniyetmələr, gənclər və böyüklər üçün müxtəlif idman növləri üzrə məşq seçimi
 - ✓ Hər yaşa və hazırlıq səviyyəsinə uyğun qruplar
 - ✓ Məşqlərin online izlənilməsi
 - ✓ Daimi həkim nəzarəti
- Bakı, Şirəli Qurbanov küç. 6/10**
(Nizami metrosu, 18 №-li məktəbin arxası)
- +994 12) 595 02 70**
+994 12) 595 02 72
+994 55) 415 02 72
+994 70) 315 02 72
2012judoclub@gmail.com
www.judoclub2012.az

Klubumuzun idmançıları nüfuzlu beynəlxalq yarışların qalibləri və mükafatçılarıdır!

**BƏDİİ
GİMNASTİKA**

**TECHNOGYM
FITNESS**

Mangal

STEAKHOUSE

Nəfis dadları bir araya gətirən

“Mangal Steak House”da

hər bir təam sənət əsəridir!

📍 Bakı, Aydın Nəsirov 3
🕒 10:00 - 02:00
☎ +994 (12) 505 10 11
📞 +994 (50) 228 10 11
✉ mangalsteak@gmail.com
📷 mangal_steak_house
📺 Mangal Steak House

BU SAYIMIZDA

**AZƏRBAYCAN
MİLLİ OLİMPİYA
KOMİTƏSİ**

səh.6

**4 QIZIL,
2 BÜRÜNC MEDALLA
KOMANDAMIZ
RƏQİB TANIMADI**

səh.10

**AZƏRBAYCAN
ŞAHMATINDA
YENİ TARİX YAZILDI**

səh.16

**DÜNYA KUBOKU
YARIŞINDAN
GÜMÜŞ MEDAL**

səh.20

**Altay Həsənov:
Bu gün biz böyük
təcrübəyə malik
federasiya kimi
20 illik yubileyimizi
qeyd edirik**

səh.24

**MİNGƏÇEVİR
REQATASI
2022**

səh.30

**"OLİMPİYA,
İNCƏSƏNƏT VƏ
İDMAN" SƏRGİSİ**

səh.34

**"ZƏFƏR"
FUTBOL TURNIRI**

səh.36

**BÜRÜNC MÜKAFATÇI
"JUDO CLUB 2012"NI
SEÇDİ**

səh.38

**"XATİRƏ - DOSTLUQ"
TURNIRI**

səh.40

SPORTSMAN

Baş redaktor:

Rəşad Qəmərsəhoğlu
əməkdar jurnalist
idman ustası

Ünvan: Bakı, Fətəli Xan Xoyski 10,
Tofiq Bəhramov adına
Respublika Stadionu
Telefon: 012 511 15 32
e-mail: sportsmagazine@mail.ru
www.sportsman.az

Jurnal Azərbaycan Respublikasının
Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyatdan
keçmişdir. №1164

Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi
uyğun gəlməyə bilər.
Reklamlarda gedən mətnlərə görə
jurnal məsuliyyət daşımır.

Jurnalda "AZƏRTAC" DİA-nın
materiallarından istifadə edilib.

Üz səhifədə:

AZƏRBAYCAN CÜDO FEDERASIYASININ
PREZİDENTİ RƏŞAD NƏBİYEV VƏ
VİTSE PREZİDENT ELNUR MƏMMƏDLİ
BAKİ "BÖYÜK DƏBİLQƏ" 2022
TURNİRİNİN MÜKAFATÇILARI İLƏ

İLHAM ƏLİYEV

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti,
Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti**

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Milli Olimpiya Komitəsinin üzvlərinə təbrik məktubu ünvanlayıb. Dövlətimizin başçısı ölkəmizin bütün idman ictimaiyyətini Azərbaycan Respublikasının Milli Olimpiya Komitəsinin (MOK) yaradılmasının 30 illiyi münasibətilə təbrik edib və gələcək işlərində yeni uğurlar arzulayıb.

Məktubda Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra, 1992-ci ildə təsis olunan Milli Olimpiya Komitəsinin ötən müddət ərzində ölkəmizin öz idman potensialını tam gerçəkləşdirməsi naminə daim var qüvvəsi ilə çalışdığı qeyd olunur. Vurğulanır ki, MOK nailiyyətlərlə zəngin şərəfli yol keçib və işini yalnız Olimpiya Oyunlarında iştirakla məhdudlaşdırmayaraq, respublikada Olimpiya ideallarının bərqərar olmasında və idmanın dinamik inkişaf etdirilməsində təqdirəlayiq xidmətlər göstərib. Qurumun fəaliyyətinin səmərəli təşkilinin nəticəsidir ki, idmançılarımız Olimpiya Oyunlarında, Avropa və dünya çempionatlarında çoxsaylı müvəffəqiyyətlər qazanıblar.

"Respublikamızda idmana diqqət dövlət siyasətinin prioritetlərindəndir. İdmanın maddi-tex-

niki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində aparılan işlər, o cümlədən yaradılmış ən müasir idman infrastrukturu, olimpiya kompleksləri, ixtisaslaşmış idman məktəbləri bunun əyani təsdiqidir. Xüsusi vurğulamaq istərdim ki, mötəbər beynəlxalq idman yarışlarının keçirilməsində böyük təcrübə əldə olunmuşdur. Bu gün yüksəliş dövrünü yaşayan və bayrağımızı dünyanın hər yerində dalğalandıran idmanımızın tarixinə parlaq səhifələr yazılmaqdadır. Azərbaycan idman sahəsində nəhəng layihələr reallaşdıraraq uğurlara imza atmış ölkə kimi artıq dünya miqyasında tanınır", - deyər məktubda bildirilir.

Milli Olimpiya Komitəsinin idmançılarımızın Olimpiya Oyunlarındakı qələbələrinə dəyərli töhfələr verən və yüksək səviyyəli qarşılıqlı əməkdaşlıq əlaqələri quraraq hazırda qitənin olimpiya qurumları arasında ön sıralarda dayanan nüfuzlu təşkilatlardan birinə çevrildiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev əmin olduğunu bildirib ki, MOK Olimpiya Xartiyasının başlıca prinsipləri əsasında respublikamızda Olimpiya hərəkətinin qarşıdakı illərdə daha geniş vüsət alması üçün imkan və bacarığını bundan sonra da əsirgəməyəcək, nailiyyətləri ilə ictimai həyatımızdakı əhəmiyyətli mövqeyini qoruyub saxlayacaq.

AZƏRBAYCAN MİLLİ OLİMPIYA KOMİTƏSİ

Noyabrın 11-də Bakıdakı "Gülüstan" sarayında Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin (MOK) 30 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli mərasim keçirilib.

Tədbirdə dövlət və hökumət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, federasiyaların rəhbərləri, Olimpiya çempionları və titullu idmançılar iştirak ediblər.

Əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Sonra Azərbaycan idmançılarının Olimpiya Oyunlarında uğurlu çıxışları barədə videoçarx nümayiş olunub.

Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Fərah Əliyeva Azərbaycan Prezidenti, Milli Olimpiya Komitəsinin rəhbəri İlham Əliyevin Milli Olimpiya Komitəsinə təbrik

məktubunu oxuyub.

Avropa Olimpiya Komitələrinin və Yunanıstan Olimpiya Komitəsinin prezidenti Spiros Kapralos çıxışında Azərbaycanın dünyada idman ölkəsi kimi tanındığını, Birinci Avropa Oyunlarının Bakıda yüksək

səviyyədə təşkil olunduğunu deyib. Bildirib ki, Azərbaycanda idmana dövlət səviyyəsində göstərilən yüksək diqqət və qayğının nəticəsində ölkədə ən müasir idman infrastrukturu yaradılıb və azərbaycanlı atletlər beynəlxalq arenada layiqincə

çığış edirlər. Bütün bunlar Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yürütdüyü uğurlu idman siyasəti sayəsində mümkün olub.

Spiros Kapralos vurğulayıb ki, Birinci Avropa Oyunları Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi

ilə mükəmməl təşkil edilib.

Müasir quruluşda hazırlanmış Olimpiya Himni təqdim olunduqdan sonra Avropa Olimpiya Komitələrinin prezidenti S.Kapralos rəhbərlik etdiyi qurumun xatirə hədiyyələrini MOK-un vitse-prezidenti Çingiz

Hüseynzadəyə və baş katib Azər Əliyevə təqdim edib. MOK rəsmiləri də komitənin xüsusi hədiyyəsini S.Kapralosa veriblər.

Təntənəli yubiley mərasimi möhtəşəm konsert proqramı ilə davam edib.

AZƏRBAYCAN CÜDOSUNUN 50 İLLİYİNDƏ

BÖYÜK DƏBİLQƏ

Baku **TURNİRİ**

HEYDƏR ƏLİYEV ADINA İDMAN SARAYI

4-5-6 NOYABR

Azercell
baş sponsor

4 QIZIL, 2 BÜRÜNC MEDALLA KOMANDAMIZ RƏQİB TANIMADI

Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının rəsmi təqviminə əsasən Azərbaycan növbəti dəfə cüdo üzrə "Böyük dəbilqə" turnirinə ev sahibliyi etdi. Noyabrın 4-6-da

Heydər Əliyev adına İdman Arenasında keçirilən yarışda 61 ölkədən 366 idmançı 14 dəst medal uğrunda mübarizə apardı. Medalların ön tərəfində yarışın loqosu, Azər-

baycan Respublikasının xəritəsi, yarışın tarixi və adı həkk olunub. Medalın arxa hissəsində isə Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının (BCF) loqosu yer alıb.

Bakı "Böyük dəbilqə" turnirinin açılış mərasimi noyabr ayının 4-də Heydər Əliyev adına İdman Sarayında keçirilib. Tədbir, 2022-ci ildə Azərbaycan cüdosunun uğurlarına həsr edilmiş videoçarxın nümayişi ilə başlayıb. Videoda bu il idmançılarımızın iştirak etdiyi turnirlər, mükafatlandırma mərasimləri və sevinc dolu anları əks olunub.

İdmançılar və məşqçilər heyətinin, idman ictimayətinin, KİV nümayəndələrinin, yerli və xarici qonaqların iştirak etdiyi mərasimdə giriş sözü ilə Gənclər və İdman naziri Fərid Qayıbov çıxış etdi. Hər kəsi salamlayan nazir, cüdonun Azərbaycanda ən sevilən idman növlərindən biri olduğunu bildirdi: "İdman ölkəsi kimi tanınan Azərbaycan dəfələrlə mötəbər beynəlxalq turnirlərə ev sahibliyi edib. Ölkəmizdə cüdo üzrə dünya çempionatı da keçirilib. Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının rəsmi təqviminə əsasən isə ənənəvi olaraq hər il "Böyük dəbilqə" turniri təşkil olunur. Bizim Olimpiya və Avropa çempionlarımız var. Prezident İlham Əliyevin idmanımıza olan diqqət və qayğısı nəticəsində cüdo da Azərbaycanda sürətlə inkişaf edir".

Azərbaycan Cüdo Federasiyasının (ACF) vitse-prezidenti Rövşən Rüstəmov turnir iştirakçılarını salamlamaqdan böyük məmnunluq duyduğunu bildirib. O, deyib ki, bu il

Azərbaycanda cüdonun 50 illik yubileyi qeyd olunur. Buna görə "Böyük dəbilqə" turnirinə ev sahibliyi etmək xüsusi əhəmiyyət kəsb edir: "Ötən illər ərzində idmançılarımız dünyanın müxtəlif ölkələrində keçirilən mötəbər turnirlərdə çoxsaylı medallar qazanıb və ölkəmizin bayrağını daim yüksək tutmaq üçün əllərindən gələni ediblər. Fəxrlə deyə bilərik ki, bu illərdə Prezident İlham Əliyevin xüsusi diqqət və qayğısı nəticəsində Azərbaycan cüdo üzrə qabaqcıl ölkələrdən birinə çevrilib".

Avropa Cüdo Birliyinin prezidenti

Laszlo Tot BCF-in prezidenti adından bütün iştirakçıları salamlayıb və tədbirin təşkilində göstərdiyi səylərə görə ACF-yə minnətdarlığını bildirib. O, həmçinin turnirin yüksək səviyyədə keçəcəyinə əminliyini vurğulayıb. Laszlo Toth 50 illik yubiley münasibətilə Azərbaycan Cüdo Federasiyasını təbrik edib.

Sonra Azərbaycan Respublikasının və Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının himnləri səsləndirilib. Açılış mərasiminin sonunda "Azərbaycanda cüdonun 50 illiyi" adlı rəqs nümayiş olunub.

Paris 2024 Olimpiya Oyunlarına lisenziya xalları qazandıran (qızıl medal 1000, gümüş 700, bürünc 500 xal) "Böyük dəbilqə" turnirində Azərbaycanı 37 idmançı təmsil edirdi. Yarışın birinci günü komandamızın 13 idmançısı qüvvəsini sınaı. Kişilər arasında 60, 66, qadınların yarışında isə 48, 52 kiloqram çəki dərəcələrində görüşlər keçirildi.

Yarışın ilk günü idmançılarımız üçün düşərli oldu. 60 kiloqram çəki dərəcəsinde mübarizə aparan Balabəy Ağayev rəqib tanımayıb. Cüdoçumuz final görüşündə ukraynalı idmançı Dilşot Xalmatovla görüşüb. Rəqibinə ipponla qalib gələn Balabəy, paytaxtımızda keçirilən "Böyük dəbilqə" turnirinin birinci günü birinci qızıl medalı qazanıb.

Eyni çəki dərəcəsinde yarışan digər idmançımız Kəramət Hüseynov (60 kq) isə

üçüncü yer uğrunda qarşılaşmada ispaniyalı Fransisko Qarriqosdan üstün olaraq bürünc medal qazanıb. 66 kq-da çıxış edən Orxan Səfərov da fəxri kürsünün 3-cü pilləsində qərarlaşaraq, komandamızın aktivinə 3-cü medalı qazanır.

Turnirin ikinci günü daha 12 cüdoçumuz mübarizəyə qoşulur. Lakin onlardan yalnız ikisinin – Hidayət Heydərovun və Səid Mollayinin çıxışı uğurlu alınır. 73 kq-da çıxış edən Hidayətin finala yolu "Avropa yığmasına" qələbəindən sonra reallaşdı. Polşa, Finlandiya, Belçika və İspaniya idmançılarına qalib gələn idmançımız, finalda kanadalı Artur Marqelidonla qarşılaşır. Görüşdə rəqibinə heç bir şans verməyən təmsilçimiz növbəti qızıl medalı qazanır.

Digər cüdoçumuz 81 kq-da çıxış edən Səid

Mollayinin də qələbə yolu asan olmur. İspaniya, Tacikistan, Bəhreyn və Macarıctan idmançıları yenən təmsilçimizin finalda rəqibi Belçika idmançısı Mattias Kasse olur. Gərgin mübarizədən qalib ayrılan Səid, komandamızın aktivinə 3-cü qızıl medalı qazanır.

Bakı "Böyük dəbilqə" turnirinin 3-cü günündə də 12 idmançımız qalib adı uğrunda güclərini sınaıyib. 90 kq-da çıxış edən təmsilçimiz Məmmədli Mehdiyev üçün yarış olduqca çətin alındı. Avstriya və Özbəkistan idmançılarına qalib gələn cüdoçumuz, ¼ finalda serbiyalı Nemanye Majdovla qarşılaşır. Gərgin mübarizənin əsas vaxtında qalib müəyyənləşmədiyi üçün mübarizə qızıl xala qədər davam edir. Təəssüf ki, təqribən 9 dəqiqə davam edən görüş, əsl əzmkarlıq nümayiş etdirən Məmmədlinin məğlubiyyəti ilə başa çatır.

100 kq-da "döyüşən" Zelim Kotsoyev Çili, Türkiyə, Ukrayna və Macarıstan idmançılarına əsl cüdo dərsi keçərək finala yüksəlir. Qalib adı uğrunda görüşdə isə Zelim serbiyalı Aleksandr Kukolja qısa vaxt ərzində ipponla qalib gələrək komandamızın 4-cü qızıl medalını qazanır.

Ümumilikdə komanda üzvlərimizdən Bala-bəy Ağayevin, Hidayət Heydərovun, Səid Mollayinin və Zelim Kotsoyevin qazandıqları qızıl, Kəramət Hüseynovun və Orxan Səfərovun qazandıqları bürünc medallarla Azərbaycan idmançıları Bakı "Böyük dəbilqə" 2022 turnirinin qalibi oldular. Hərəyə 1 qızıl, 2 gümüş, 1 bürünc medal qazanan Niderland və Serbiya komandaları isə ikinci və üçüncü pillələrdə qərarlaşdılar.

Vidadi Baxşiyev

AZƏRBAYCAN ŞAHMATINDA YENİ TARİX YAZILDI

şahmatçımız Gövhər Beydulla-
yeva bir ilkə imza atıb. Belə ki,
10-cu turda sloveniyalı Zala Urh-
la qarşılaşan təmsilçimiz, heç-
heçə ilə başa çatan görüşdən
yarım xal qazanaraq özünə qızıl

**Oktyabr ayının 23-də
İtaliyanın Sardiniya adasında
şahmat üzrə gənclər arasın-
da keçirilən dünya çempio-
natı başa çatıb. Azərbaycan
şahmatçıları Gövhər Beydul-
layeva və Abdulla Qədimbəyli
çempionatın qızıl medalını
qazanaraq, Azərbaycan şah-
mat tarixinə adlarını da qızıl
hərflərlə yazdırdılar.**

20 yaşa qədər şahmatçıların
dünya çempionatı İsveçrə sis-
temi üzrə keçirilərək 11 turdan
ibarət olub. 7 qələbə və 3 heç-
heçə ilə 10-cu turu başa vuran

medalı təmin edib. Qazaxıstan təmsilçisi Liya Kurmangaliyevanın qələbəsi ilə yekunlaşan XI tur isə Gövhər Beydullayeva üçün formal xarakter daşdığından nəticəyə təsir etməyib.

Kişilərin yarışında isə təmsilçimiz Abdulla Qədimbəyli qızıl medala sahib çıxıb. 7 turdan 3 qələbə və 4 heç-heçə ilə macarıstanlı lider Adam Kozakdan 1 xal geridə qalan Abdulla toparlanmağı bacardı. Növbəti 2 görüşdə monqol Dambasuren Batsurenə və gürcü Nikolozi Kaçaravuya qalib gələn Abdulla turnirin lideri Adam Kozakla qarşılaşır. Bu görüşdən heç-heçə ilə ayrılan təmsilçimiz liderdən cəmi yarım xal geri idi. Sonuncu turda isə Abdulla Qədimbəylinin rəqibi komanda yoldaşı Məhəmməd Muradlı idi. Təmsilçilərimizin görüşü də sülhlə yekunlaşdığından

Qədimbəylinin xalı 8-ə, Muradlıninkı isə 7.5-ə çatıb. 8 xalla lider olan macarıstanlı Adam Kozakın isə sonuncu turu uğursuz alınır. O, hindistanlı Luk Laon Mendonkaya məğlub olaraq həm liderliyi, həm də ən əsası isə titulu əldən buraxır. Onun məğlubiyyəti eyni xal toplayan şahmatçımızın xeyrinə olur. Belə ki, məhz əlavə əmsallara görə şahmatçımız Abdulla Qədimbəyli dünya çempionu tituluna sahib olub. Bununla da təmsilçilərimiz Azərbaycan şahmatı tarixində yeni tarix yazaraq, bir dünya çempionatında iki qızıl

medal qazanaraq bir ilkə imza atdılar.

Daha sonra mükafatlandırma mərasimi keçirilib. Mötəbər yarışın qalibi olan Azərbaycan şahmatçıları Gövhər Beydullayeva və Abdulla Qədimbəyliyə qızıl medal və kubok təqdim olunub. Qaliblərin şərəfinə Azərbaycan himni səsləndirildikdən sonra Beynəlxalq Şahmat Federasiyasının (FIDE) prezidenti Arkadi Dvorkoviç azərbaycanlı dünya çempionlarını tarixi qələbə münasibətilə təbrik edib, onlara növbəti yarışlarda uğurlar arzulayıb.

Gövhər Beydullayeva:

Yarışa ciddi hazırlaşmışdım. Dünya çempionatına qələbə üçün getmişdim. İlk turlardan başlayaraq üstünlük əldə etməyim məni daha da ruhlandırırdı. Son dan əvvəlki turda artıq qələbəni təmin etdiyimi hiss etmişdim. 20 yaşa qədər qadınlar arasında qızıl medal qazandığım üçün, ölkəmizin şahmat tarixində bir ilkə imza atdığım üçün və dünya kubokuna vəsiqə əldə etdiyim üçün çox xoşbəxtəm. Dünya kubokunda da maksimum nəticə göstərmək istəyirəm. Qadınlar arasında dünya çempionatında iştirak edərək, həmin yarışda da Azərbaycanı layiqincə təmsil etmək arzusundayam.

Abdulla Qədimbəyli:

Çempionatda yaxşı oyunlar keçirdim. On birinci turda həyəcanım daha çox oldu. Son turda heç-heçə etdikdən sonra rəqiblərin görüşünü izləmək asan deyildi. Çünki ümumi nəticə məhz rəqibin oyunundan asılı idi. Yarışdan əvvəl də bilirdim ki, çətin olacaq. Yaxşı çıxış etdiyimi düşünürəm. Bizə güvəndikləri üçün federasiya rəhbərliyinə təşəkkür edirəm. Başda müəllimim Cahangir Ağarəhimov olmaqla, üzərimdə əməyi olan hər kəsə öz minnətdarlığımı bildirirəm. Şükür ki, istədiyimə nail oldum.

Bundan sonra üzərimdə daha çox işləməliyəm. Növbəti hədəf kimi dünya kuboku yarışında çıxış etmək və əla nəticə göstərmək istəyirəm. Mənim üçün narahat olan, həyəcan keçirən, uğuruma sevinən hər kəsə minnətdarlığımı bildirirəm. Dünya çempionatındakı qələbəmi şəhidlərimizə həsr edirəm.

Oktyabr ayının 28-də Azərbaycan Cüdo Federasiyasının (ACF) yenilənmiş www.judo.az saytının təqdimat mərasimi keçirilib. Azərbaycan cüdosunun əsas internet resursu olan sayt müasir dizayn, təhlükəsizlik və istifadəçi rahatlığı standartlarını əsas tutmaqla yenidən hazırlanıb.

Saytda cüdo idman növü haqqında ümumi məlumat, həmçinin bu idman növünün dəyərləri, qaydaları və terminləri barədə geniş məlumat əldə etmək müm-

AZƏRBAYCAN CÜDO FEDERASIYASININ RƏSMİ İNTERNET SAYTININ TƏQDİMATI OLUB

kündür. Bundan başqa, həm xarici, həm də yerli yarışların interaktiv qaydada əks olunan təqvim mövcuddur. Onlayn resurs vasitəsilə həmin yarışların canlı yayımı da həyata keçiriləcək. Saytda Azərbaycan cüdosu barədə bütün xəbərlər və multimedia resursları operativ şəkildə əks etdirilir. Milli yığmaların performans, məşqçi, tibbi və digər dəstək heyətləri, milli yığma üzvləri olan cüdoçular, hakimlər və yarışların nəticələrini əks etdirən protokollar haqqında informasiyanı istifadəçilər saytdan əldə edə bilərlər. Judo.az-da, həmçinin ACF-nin rəhbərliyi və əməkdaşları, rəsmi sənədləri barədə müvafiq məlumatlar verilib. Vətəndaşların sayt vasitəsilə ACF rəhbərliyinə müraciəti üçün imkan yaradılıb. Saytın "Şərəf lövhəsi" bölümündə Azərbaycan cüdosunda önəmli nailiyyətləri olan cüdoçularımız haqqında xəbərlər yerləşdirilib.

Tədbirdə federasiyanın baş katib Rəşad Rəsullu bildirib ki, məlumatların əlçatanlığının təmin edilməsi, eləcə də hadisələrin və turnirlərin operativ işıqlandırılması baxımından ACF-in veb-saytının yenilənməsi vacib idi:

"Məqsəd istifadəçilərin, bu sahədə çalışan jurnalistlərin rahatlığını təmin etmək və müasir tələblərə uyğunlaşdırmaqdır. Yeni sayt həm federasiyanın əsas rəsmi məlumat resursu, həm də cüdo idman növündə olan nailiyyətləri əks etdirən portal rolunu oynayacaq. Veb-sayt vasitəsilə cüdo da olan ən son xəbərləri, yeniliklərin operativ şəkildə ictimaiyyətə çatdırılmasını təmin edəcəyik".

Növbəti mərhələdə saytın daha da təkmilləşdirilməsi və genişləndirilməsi nəzərdə tutulub. Buna ölkədəki cüdo idman klub-

ları və idman təşkilatları haqqında rayonlar, şəhərlər və bölgələr üzrə məlumatların yerləşdirilməsi, klubların onlayn lisenziyalasdırılması və bir çox digər proseslərin rəqəmsallaşdırılması daxildir.

Təqdimat zamanı, həmçinin qeyd edilib ki, ACF artıq məlumat bazasının idarə olunması və daxili yarışların təşkili üzrə yeni proqram təminatından istifadə etməyə başlayıb. Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının tövsiyə etdiyi proqram təminatı, həmçinin yerli yarışları da canlı olaraq saytda yayımlamağa imkan yaradacaq.

DÜNYA KUBOKU YARIŞINDAN GÜMÜŞ MEDAL

Noyabrın 5-6-da Azərbaycanda ilk dəfə yunan-Roma güləşi üzrə dünya kuboku yarışı keçirilib. Bakı İdman Sarayında təşkil olunan yarışda 6 komanda A və B qrupunda yer alıb. A qrupunda Türkiyə, İran və Qırğızıstan, B qrupunda isə Azərbaycan, Serbiya və Dünya yığmasının idmançıları mübarizə aparıblar. Qrupların qalibləri finalda kubok və qızıl medal uğrunda güləşiblər. Qrupların ikinciləri isə bürünc medal uğrunda mübarizə aparıblar.

Dünya kuboku yarışları üçün xüsusi hazırlanmış medallar göz oxşayıb. Qızıl, gümüş və bürünc medalların ön tərəfində yarışın loqosu, loqonun fonunda Bakının rəmzlərindən sayılan Qız qalası əks olunub. Medalın digər üzündə isə Dünya Güləş Birliyinin (UWW) loqosu öz əksini tapıb. Medalların yaşıl rəngli lenti də dünya kubokuna özel olaraq işlənilib.

Noyabrın 5-də Bakı İdman Sarayında yunan-Roma güləşi üzrə dünya kuboku yarışının tənəneli açılış mərasimi keçirilib.

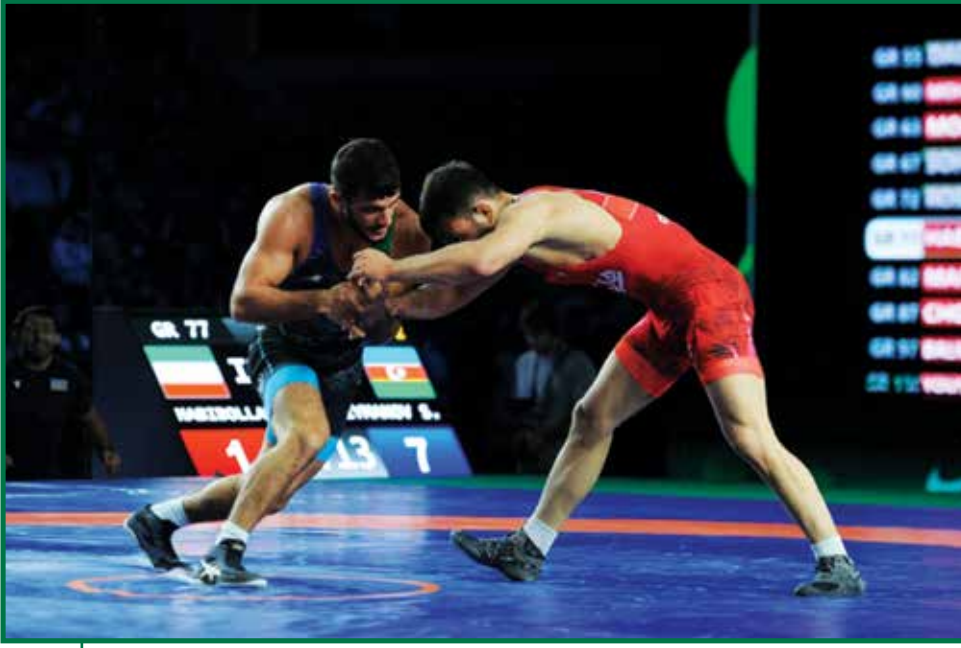
Azərbaycanın gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov çıxış edərək qonaqları salamlayıb. Nazir güləşin Azərbaycanda ən məşhur idman növlərindən biri olduğunu vurğulayıb: "Bu növdə kifayət qədər yaxşı nəticələrimiz var. Azərbaycan Güləş Federasiyası da çox fəaldır. Dünya kuboku yarışının təşkilatçılığı da bunu deməyə əsas verir. Dövlətin güləşə və idmana qayğısı həmişə hiss olunur. Dünən Bakıda cüdo üzrə "Böyük dəbilqə" turnirinin açılış mərasimində iştirak etdik. Bu gün isə başqa irimiqyaslı turnir başlayıb. İdman daim

dövlətimizin və Prezidentin diqqətindədir. Bu yarışda və gələcəkdə digər turnirlərdə mübarizə aparacaq idmançılarımıza uğurlar arzulayıram".

Dünya Güləş Birliyinin (UWW) Büro üzvü, "UWW Avropa"nın prezidenti Karl-Martin Ditman yarışın əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirib və UWW prezidenti Nenad Laloviçin salamlarını çatdırıb.

Daha sonra açılış mərasimi bədii hissə ilə davam edib. İlk olaraq meydana Azərbaycanın, daha sonra isə digər ölkələrin bayraqları nümayiş olunub.

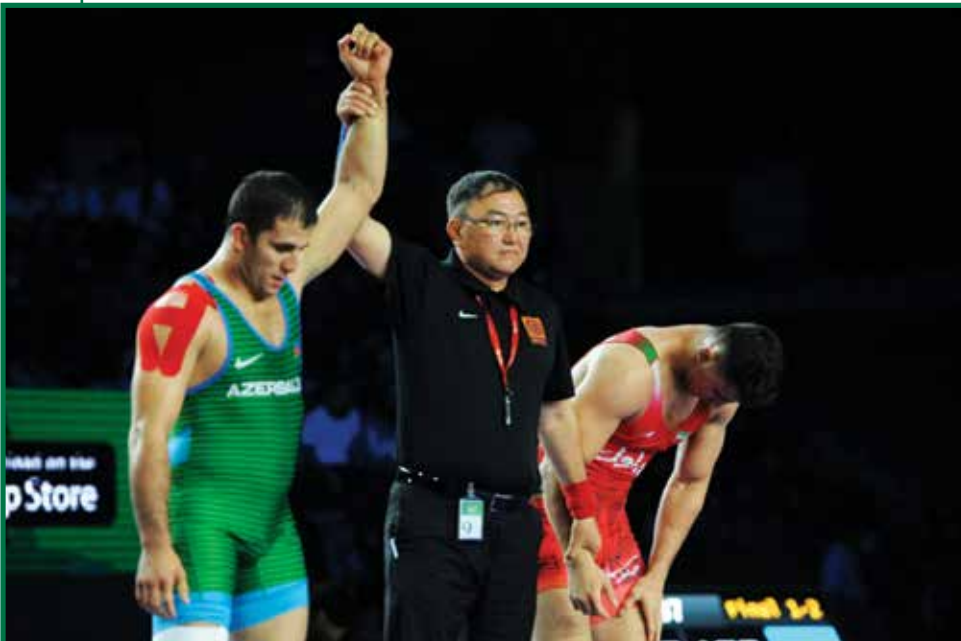
Yarışın birinci günü A qrupunun Türkiyə - İran, İran - Qırğızıstan, Qırğızıstan - Türkiyə və B qrupunun Azərbaycan - Dünya yığması görüşləri keçirilib.

İran millisi Bakıda keçirilən yunan-Roma güləşi üzrə dünya kuboku yarışına qələbə ilə başlayıb. A qrupu çərçivəsində İran güləşçiləri Türkiyə seçməsi ilə üz-üzə gəliblər. Gərgin idman mübarizəsi şəraitində keçən yarışda İran millisi 6:4 hesabı ilə qalib gəlib. Daha sonra Qırğızıstana 8:2 hesabı ilə qalib gələn İran seçməsi finala adlayıb.

B qrupunda mübarizə aparan Azərbaycan millisi də finala vəsiqə qazanıb. Komandamız dün-

ya yığmasını məğlub edib. Görüş 5:5 hesabı ilə başa çatsa da, fərdi qarşılaşmalarda toplanan xallara görə milli komandamız qələbə qazanaraq B qrupunun qalibi olub. Bu qrupunda mübarizə aparmalı olan Serbiya kollektivi koronavirusa kütləvi yoluxma səbəbindən turnirdə iştirak etməyib. Bu qələbə komandamıza finala adlamaq üçün yetərli olub.

Yarışın ikinci günü Bakı İdman Sarayında keçirilən yunan-Roma güləşi üzrə dünya kuboku yarışının bürünc mükafatçısı müəyyən olub. Üçüncü yer uğrunda keçirilən görüşdə Türkiyə və dünya yığmaları üz-üzə gəlib və görüş 5:5 hesabı ilə başa çatıb. Lakin

fərdi görüşlərdə dünya yığmasının idmançıları xal hesabında üstün olduqları üçün bürünc medal da onlara qismət olub.

Finalda görüşündə isə Azərbaycan millisi İran yığması ilə qarşılaşıb. Bakı İdman Sarayında azarkeş elindən necə deyərler "ağız deyəni qulaq eşitmirdi". Bu da görüşün çox gərgin və maraqlı keçəcəyindən soraq verirdi. 55 kq-da çıxış edən 2 qat dünya və 2 qat Avropa çempionumuz Eldəniz Əzizli, Puya Dad Marza 4:1 hesabı ilə qalib gələrək, bu çəkiddə nömrə 1 olduğunu bir daha sübut etdi. 60 kq-da Nihat Məmməd-

li Mehdi Necada 5:4 hesabı ilə məğlub olur. 63 kq-da isə Taleh Məmmədovun görüşü uğursuz alınır. O, İman Məhəmmədiyə 0:8 hesabıyla uduzur. Növbəti təmsilşimiz Həsərət Cəfərovun Seyid Söhrabi üzərindəki 5:1 hesablı qələbəsi ilə hesab bərabərləşir. 72 kq-da Ülvi Qənizadə rəqibi Məhəmmədrza Rüstəmiyə 4:3 hesabı ilə qalib gəlir. 77 kq-da təmsilçimiz Sənan Süleymanov zədəli olmasına baxmayaraq Sə-

nan Arif Həbibullahini 7:1 - böyük xal hesabı ilə məğlub edir. 82 kq-da isə dünya çempionu, ötən ilin idmançısı seçilən Rafiq Hüseynov Məhəmmədhüseyn Mahmudiyə 5:1 hesabı ilə qalib gələrək titulu qoruyur. 5:2 hesabı ilə irəlində olan komandamızı qızıl medaldan cəmi 1 xal ayırırdı. Lakin çox təəssüflər ki, ağır çəkildəki təmsilçilərimiz Murad Əhmədiyev, Arif Abdullayev və Beka Kandelaki ümidləri doğrultmaya-

raq rəqiblərinə məğlub oldular. Beləcə gərgin mübarizə əzmində keçən görüş 5:5 hesabı ilə başa çatır. Qalibi müəyyən etmək üçün görüşlərdə qazanan bütün xallar hesablanmalı olur. Xal hesabında cəmi bir xal (20:19) üstün olan İran millisi dünya kuboku yarışının qalibi olur. Azərbaycan millisi isə turniri ikinci pillədə başa vurmaqla gümüş medalla kifayətlənəli olur.

Kamal Rza

Altay Həsənov:

beynəlxalq arenada idmançılarımız uğurlar qazanır, həm də federasiya nümayəndələrimiz beynəlxalq qurumlara seçilir. Həqiqətən bu 20 ildə böyük yol keçmişik və bu gün biz böyük təcrübəyə malik federasiya kimi 20 illik yubileyimizi qeyd edirik.

- Müxtəlif vaxtlarda gimnastika növləri üzrə yığma komandaların heyətinə legionerlər cəlb edilib. Necə düşünürsünüz, uğurlu "ulduzlar"ın millidə yer almaları idmançılarımızın hazırlığına necə təsir göstərir?

Bu gün artıq təkəcə futbol

BU GÜN BİZ BÖYÜK TƏCRÜBƏYƏ MALİK FEDERASIYA KİMİ 20 İLLİK YUBİLEYİMİZİ QEYD EDİRİK

Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının (AGF) vitse-prezidenti Altay Həsənovun qurumun yenidən qurulmasının 20 illiyi ilə bağlı federasiyanın mətbuat xidmətinə müsahibə verib.

- Altay müəllim, oktyabrın 7-də AGF-in yenidən qurulmasının 20 illiyi tamam oldu. AGF 20 il ərzində çox çətin və məsuliyyətli yol qət edib. Bu yola başlayanda gimnastikanın ölkədə bu dərəcədə seviləcəyini, populyar olacağını gözləyirdinizmi?

2002-ci ildə AGF ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın federasiyaya prezident seçilməsi ilə yenidən quruldu. Biz demək olar ki, sıfırdan başladığımız. Düzdür, sovet dönəmində bədii gimnastika, idman gimnastikası və akrobatika gimnastikası və tamblinq ölkəmizdə mövcud olub. Lakin beynəlxalq gimnastika aləmində bizim öz sözümüzü deməyə hələ çox var idi. Bəli, müstəqilliyi bərpa etdikdən sonra gimnastikanın dirçəlişi məhz 2002-ci ildə federasi-

yanın yenidən qurulduğu vaxtdan başladı. Sözsüz ki, biz bu yola çıxanda qarşımıza müəyyən hədəflər qoymuşduq. Məqsədlərimizə doğru addımladıqca müəyyən çətinliklərin olacağını bilirdik. Məsələyə real yanaşaraq, məsuliyyəti hiss edirdik. Nəticədə, bu gün ölkəmizdə gimnastikanın 9 növü inkişaf etdirilir. Çoxsaylı beynəlxalq yarışlara yüksək səviyyədə ev sahibliyi edirik. Həm

klublarında deyil, müxtəlif idman növləri üzrə yığma komandaların tərkibində legionerlərin çıxışı ilə kimisə təəccübləndirmək mümkün deyil. Bəli, hər hansı bir idman növü yeni inkişaf etməyə başlayanda legionerlərlə əməkdaşlıq əvvəlcə beynəlxalq yarışlarda iştirak təcrübəsi qazandırır. Daha sonra isə bu təcrübə yerli idmançılarımızın hazırlığında isti-

fadə olunur. Xatırlatmaq istərdim ki, 2002-2003-cü illərdə Azərbaycanı gimnastika yeni inkişaf etməyə başlayanda, ölkəmizi yarışlarda legionerlər təmsil edirdi. Amma Tokio Olimpiya Oyunlarında bədii gimnastika üzrə yarışlarda öz yetirməmiz Zöhrə Ağamirova çıxış etdi. Bu gün bədii gimnastika üzrə Bakı məktəbinin yetirmələri Avropa çempionatlarının mükafatçılarıdır. 2015-ci ildə ölkəmizdə keçirilən I Avropa Oyunları ərəfəsində, qadın idman gimnastikası və batut gimnastikasının ölkəmizdə yeni inkişaf etməyə başladığı dövrdə də Azərbaycanı legionerlər təmsil

qazandı. İdmançımız, həmçinin bu il Almaniyanın Münhen şəhərində keçirilən Avropa çempionatında gimnastika tarixində ilk dəfə olaraq qadın idman gimnastikası üzrə gənclər yaş kateqoriyasında finala yüksəldi. Legionerlərlə əməkdaşlıq beynəlxalq təcrübə əsasında milli idman məktəbinin inkişaf etdirilməsi baxımından çox yaxşı üsuldur. Sadəcə, bu üsuldən səmərəli və düzgün şəkildə istifadə etmək lazımdır.

- AGF 20 il öncə gimnastikanın yalnız 3 növünü inkişaf etdirməyə başladı. Hazırda isə 9 növ inkişaf etdirilir. Sizcə əldə olunan uğurların sirri nədədir?

Əliyevanın rəhbərliyi ilə düzgün və vaxtında verilmiş qərarlar və güclü strategiya sayəsində əldə olunub. Uğurların sirri həm də yeniliklərə açıq olmağımızla bağlıdır. Bildiyiniz kimi, müasir dövrümüzdə inkişaf çox sürətlə gedir. İdmanın təqdimatında da bir çox yeniliklər var. Qeyd etmək lazımdır ki, hazırda inkişaf etmiş müasir texnologiyaların da idmana böyük təsiri var. Biz açıq fikirlə bütün bu texnologiyaların istifadə olunmasından, həmçinin innovativ ideyalardan çəkinmirik. Gələcək isə gənclərimizindir. Odur ki, biz daim gənclərimizi öz fəaliyyətimizə cəlb edirik. Düşünürəm ki, bütün bunlar bizə yubiley nişanımızı məhz "20 il inkişafda" adlandırmağa imkan verir.

- İllər öncə Azərbaycanda bir çox valideyn övladlarından birinin döyüş növləri ilə məşğul olmasında maraqlı idi. Hazırda isə valideynlər həm oğlan, həm də qızlarını gimnastikaya yazdırmağa həvəs göstərir. Bu isə onu göstərir ki, federasiya qarşısına qoyduğu məqsədlərdən birinə - kütləviliyə nail olub.

Hamımız bilir ki, gimnastika Azərbaycanda ənənəvi idman növü deyil. 20 il ərzində bizim ən böyük məqsədlərimizdən biri ölkəmizdə bu ənənənin yaranması, əhəlinin gimnastikaya marağının artırılması olub. Gimnastikanın populyarlaşmasında gimnastlarımızın beynəlxalq arenadakı uğurları böyük rol oynayıb. 2004-cü ("Afina-2004") ildən etibarən gimnastlarımız Olimpiya Oyunlarının bədii gimnastika üzrə yarışlarında iştirak edir. 2012-ci ("London-2012") ildən onlara kişi idman gimnastları qoşulub. 2020-ci ("Tokio-2020") ildə isə onlarla bərabər ilk dəfə olaraq ölkəmiz qadın idman gimnastikasında da təmsil olunub. Olimpiya (bədii gimnastika, kişi və qadın idman gimnastikası, batut gimnastikası) və qeyri-Olimpiya növləri (akrobatika və aerobika) üzrə idmançılarımız dünya və Avropa çempionatları, dünya və Avropa yaş qrupları

edirdi. Bu gün isə batut gimnastikası üzrə bizim yetirmələrimiz mötəbər yarışlarda medallar qazanırlar. 2022-ci ildə Bakıda batut gimnastikası üzrə keçirilən dünya kuboku yarışında gimnastımız Selcan Mahsudova gümüş medal qazandı. Bu növ üzrə 2022-ci ilin Avropa çempionatında da gimnastlarımız gənclər arasında 2 qızıl medala layiq görüldü. Bu il Slovakiyanın Banská Bystritsa şəhərində keçirilən Avropa Gənclər XVI Yay Olimpiya Festivalında gimnastika tariximizdə ilk dəfə qadın idman gimnastikası üzrə gənc təmsilçimiz Nazenin Teymurova final mərhələsinə vəsiqə

Bəli, qeyd etdiyim kimi, bu gün ölkəmizdə gimnastikanın 9 növü inkişaf etdirilir. Bunlardan 4-ü Olimpiya (bədii gimnastika, kişi və qadın idman gimnastikası, batut gimnastikası), 4-ü qeyri-Olimpiya (akrobatika, aerobika, parkur, TeamGym), biri isə qeyri-yarış növü olan gimnastika hamı üçün növdür. Qeyd edirəm ki, 8 gimnastika növü Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasına, TeamGym isə Avropa Gimnastikasına aiddir. Belə ki, biz hər iki quruma daxil olan bütün gimnastika növlərini inkişaf etdiririk.

Bugünkü nailiyyətlərimiz AGF-nin prezidenti Mehriban xanım

- Müstəqil Azərbaycan tarixində Olimpiya Oyunlarında komanda növlərində təmsil olunduğumuz yeganə idman növü gimnastikadır. Son olaraq Tokio Olimpiadasında da qrup hərəkətləri komandamız çıxış etdi. Növbəti hədəf yəqin ki, Paris Olimpiadasına lisenziya qazanmaq olacaq.

Bəli, hazırda Azərbaycanda Olimpiya növləri üzrə komanda yarışlarında uğur qazanan növ bədii gimnastikadır. Qrup hərəkətləri komandamızın doğma divarlar arasında, Milli Gimnastika Arenasında Tokio Olimpiya Oyunlarına lisenziya qazanması həqiqətən çox həyəcanverici idi. Onlar 2019-cu ilin dünya çempionatının çoxnövcülük nəticələrinə əsasən Olimpiya Oyunlarına vəsiqə qazanan ilk 5-liyə düşə bildilər. 2022-ci ildə qrup hərəkətləri komandamız Bakıda keçirilən dünya kuboku yarışında qızıl, İsraildə keçirilən Avropa çempionatında 3 bürünc, V İslam Həmrəyliyi Oyunlarında (Türkiyə) isə 2 qızıl və 1 gümüş medal qazandı. Təmsilçilərimiz ən böyük uğura bu ilin sentyabrında Bolqarıstanın paytaxtı Sofiyada keçirilən dünya çempionatında imza atdı. Komandamızın bu yarışda əldə etdiyi bürünc medal Azərbaycanın gimnastika tarixində dünya

yarışları, Ümumdünya və Avropa Oyunları, Yay Universiadası, dünya kuboku yarışları və digər beynəlxalq yarışlarda medallar qazanıblar. Parkur və TeamGym isə bizim üçün çox yeni növlərdir.

Gimnastikaya marağın artmasına ölkəmizdə gimnastika növləri üzrə keçirilən irimiqyaslı beynəlxalq yarışlar da təkan verir. Əgər 2002-ci ildən 2016-cı ilədək ölkəmizdə yalnız bədii gimnastika üzrə yarışlar təşkil olunurdusa, 2016-cı ildən etibarən hər il 4 Olimpiya növü üzrə dünya kubokunun mərhələ yarışları keçirilir. Bədii gimnastika ilə yanaşı, batut gimnastikası, akrobatika və aerobika gimnastikası üzrə Avropa və dünya çempionatları, o cümlədən dünya yaş qrupları yarışları təşkil olunub.

Gimnastikanı digər idman növlərindən fərqləndirən cəhətlərdən biri də gimnastika hamı üçün növdür. Çünki burada yaş məhdudiyyəti yoxdur. Xüsusi fiziki bacarıq tələb olunmur. Bu növ Avropa ölkələrində çox populyardır. On minlərlə insan bu növ üzrə keçirilən beynəlxalq tədbirlərə qatılır. Bu tədbirlər fəal tamaşaçıların iştirakı ilə böyük bir gimnas-

tika bayramına çevrilir.

Bilirsiniz ki, hazırda gimnastika daxil olmaqla, müxtəlif idman növlərinin inkişafı, əhəlinin sağlam həyat tərzinə cəlb olunması, idmanda kütləviləyin artırılması Azərbaycan Prezidenti, Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyevin diqqətindədir. Düşünürəm ki, digər tədbirlərimizlə yanaşı, gimnastika hamı üçün növünün ölkəmizdə daha da inkişaf etdirilməsi kütləviləyin artırılmasına böyük töhfəsini verə bilər.

çempionatında qrup hərəkətləri üzrə qazanılan ilk medal oldu.

Təbii ki, növbəti hədəf Paris Olimpiadasına lisenziya qazanmaq olacaq. Gimnastlar 2023-cü ilin dünya çempionatında lisenziya əldə etmək üçün mübarizə aparacaq. Demək olar ki, komandamız gəncdir. Ümid edirəm ki, digər idman növlərində də komanda yarışlarında uğurlarımız olacaq. Bədii gimnastlarımızın uğurları göstərir ki, bu mümkündür. Ümumiyyətlə, komanda işi böyük bir qüvvədir. Gənclərin cəlb olunduğu komanda isə daha güclüdür. Bu, təkəcə yarış meydançasında deyil, yarışların təşkilində də belədir.

- İdmanın inkişafı üçün ilk növbədə nə lazımdır: istedad, əzmkarlıq, motivasiya, yoxsa maliyyə vəsaiti?

Qeyd olunanların hər biri vacibdir. Həmfikir insanlardan ibarət komandanın olması mütləqdir. Biz sadəcə olaraq qarşımıza dünya səviyyəli yarışlarda medal qazanmalıyıq məqsədini qoymamalı, ilk növbədə, buna nail olmaq üçün birinci və ikinci mərhələdə nə edəcəyimizi aydınlaşdırmalıyıq. Təbii ki, maliyyə vəsaiti də lazımdır. İdmançılara təchiz olunmuş idman zalları, yüksəkixtisaslı

məşqçilər, xoreoqraflar, həkimlər, masajçılar lazımdır. Amma əsas rolu təbii ki, idmançılar oynayır. Hər bir uğurun arxasında saatlarla edilən gərgin məşq və əzmkarlıq dayanır. Fəxri kürsüyə gedən yol çətindir.

- Bəlkə də, sual çox sadə səslənəcək, maraqlıdır, gimnastikada zədə riski nə qədərdir? Yelena Muxinanın və digər idmançıların faciəvi taleyini çoxları bilir.

Təəssüf ki, idmanda hər zaman zədə təhlükəsi var. Bu, təkəcə gimnastikada deyil. Zədələnmə təhlükəsi bütün idman növlərin-

də mövcuddur. Bir sıra səbəblər idmanda ciddi xəsarətlərə səbəb olur – bəzən idmançı səhv edir, bəzən məşqçinin nəzərindən nə isə qaçır, bəzən onlar öz gücünü düzgün dəyərləndirməyərək təhlükəli element icra etmək qərarına gəlirlər. Bəzən isə bu, sadəcə, bədbəxt hadisə nəticəsində baş verir. Düşünürəm ki, bir çox tamaşaçılar Avropa Oyunları zamanı batut yarışlarında bir idmançının batutdan yıxılmaq təhlükəsi ilə üzləşdiyini və könüllümüzün necə tez reaksiya verdiyini xatırlayırlar. Qadın idman gimnastikasında isə yüksək risk baxımından bəzi elementlərin yerinə yetirilməsi qadağan edilib. Təbii ki, heç kim qəzalardan sığortalınamayıb, amma təhlükəsizlik tədbirlərinə laqeyd yanaşmamaq vacibdir.

- Azərbaycanda gimnastika ilə beynəlxalq yarışlarda iştirak etmək üçün deyil, özün üçün məşğul olmaq imkanı varmı?

Əlbəttə, var. Biz kütləvi idmana böyük diqqət yetiririk. Hamıya məlumdur ki, idmanla məşğul olan hər bir şəxs bu sahəni peşəkar şəkildə sonadək davam etdirmir. Bəziləri fiziki göstəriciləri uyğun olmadığına görə, bəziləri idman göstəricilərinə görə, deyək ki, böyük uğurlar qazanmır, kimi isə sadəcə olaraq, həyatını idmana həsr etmək istəmir. Ancaq

uşaqlıq yaşlarında bədənini idarə etməyi öyrənmək, gimnastika üzrə bacarıqlara sahib olmaq hər kəsə lazımdır.

Ən vacibi odur ki, biz gimnastika bölmələrini və ayrıca gimnastika hamı üçün növünü inkişaf etdiririk. Buraya istənilən yaşda və istənilən fiziki hazırlıqlı insan məşq etmək üçün müraciət edə bilər. Ötən il bu növün həvəskarlarından ibarət bir qrupumuz “Qızıl Yaş” gimnastika festivalında iştirak etdi. Yəni “qızıl dövr” deyəndə 50 və yuxarı yaşlı insanlar nəzərdə tutulur. Onlar hazırladıqları çıxış proqramlarını beynəlxalq yarışlarda təqdim etdilər. Yəni, özünüz üçün gimnastika ilə məşğul olmaq imkanı təkcə uşaqlar üçün deyil, hər kəs üçün mövcuddur.

- 20 il ərzində AGF həm də dünyada milli gimnastika federasiyalar arasında ən yaxşı olaraq fərqləndi. Altı il ardıcıl olaraq Beynəlxalq Gimnastika Federasiyası tərəfindən fərqlənən 10 federasiyasının sırasına daxil olub, 6 ildən üçündə isə bu siyahıya liderlik edib. Gələcək üçün hansı hədəflər var?

Təbii ki, federasiyamızın rəhbərliyi tərəfindən düzgün qurulmuş işlərin nəticəsidir ki, biz 20 il ərzində daim inkişaf edərək bu səviyyəyə çatmışıq. Artıq qeyd etdiyimiz uğurlarla yanaşı, 2014-cü ildə Milli Gimnastika Arenasının istifadəyə verilməsi bizim üçün yeni inkişaf mərhələsinə yol açdı. Buna dəstək isə ilk Avropa Oyunlarına Azərbaycanın ev sahibliyi etməsi və 6 gimnastika növünün məhz bu Oyunların proqramına daxil edilməsi oldu. İdmançılarımızın yarış meydançasında, federasiya nümayəndələrinin beynəlxalq gimnastika aləmində nüfuzu var. Bizim mütəxəssislər Avropa Gimnastikası (Fərid Qayıbov Avropa Gimnastikasının prezidentidir) və Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasında (Natalya Bulanova – bədii gimnastika üzrə Texniki Komitənin üzvü;

Siyana Vasileva – bədii gimnastika üzrə Atletlərin nümayəndəsidir) məsul vəzifələrə sahibdirlər. Məşqçilərimiz və xoreoqraflarımız ustad dərsləri vermək üçün müxtəlif ölkələrə dəvət olunurlar. Hakimlerimiz Avropa Gimnastikası və Beynəlxalq Gimnastika Federasiyası tərəfindən dünya və Avropa çempionatları, həmçinin digər mötəbər yarışlarda hakimlik etmək üçün dəvət olunurlar. Nəticədə, bu gün biz fərqlənən federasiyaların siyahısındaıyq. Gələcəkdə hədəflərimiz isə əldə etdiklərimizi qoruyub saxlamaq, gimnastikanın inkişafında günün nəbzini tutmaq, yeniliklərdən çəkinməmək və gimnastikanın ölkəmizdə daha da inkişaf etməsinə can atmaqdır.

- 2020-ci ildə koronavirus pandemiyası dünyanı bürüdü. Azərbaycan Gimnastika Federasiyası hansı çətinliklər və problemlərlə üzləşdi? Onların öhdəsindən gəlmək nə dərəcədə mümkün oldu?

Koronavirus insanları bir sıra hadisə və layihələrə “fasilə ver-

məyə” məcbur etdi. Bir çox yarışlar ləğv edildi və ya təxirə salındı. Hətta Tokio Olimpiadası bir il sonraya keçirildi. İdman zalları bağlandı. Məşq rejimi birdən-birə pozuldu. Başqa ölkələrin idmançılarının da bu problemlərlə üzləşməsi əlbəttə ki, təsəlliverici deyildi. İdmana yeni başlayanlar baza elementlərini onlayn məşqlər vasitəsilə çətin də olsa, haradasa yerinə yetirə bildilər. Lakin təcrübəli idmançılar üçün daha çətin idi. Açıq havada məşq etməyə icazə verildəndə, yığma komandalarımızın idmançıları Milli Gimnastika Arenasının ərazisindəki parkda məşqlərini bərpa etdilər. Olimpiya Oyunları və Avropa çempionatlarına hazırlaşan idmançılarımız müəyyən müddət ərzində karantin qaydaları çərçivəsində qapalı şəkildə Milli Gimnastika Arenasında məşq edəblər.

Belə bir problem də yaranmışdı. Uşaqlar, adətən, 4-5 yaşından gimnastika ilə məşğul olmağa başlayırlar. İdman infrastrukturu sadəcə bir il yarım və ya iki il işləməyibse, bu o deməkdir ki,

uşaqlar gimnastika bölməsinə sadəcə gəlməyiblər. Ola bilsin ki, bununla əlaqədar yeniyetmə yaş qruplarının yarışlarında hələ də "boşluqlarımız" olacaq. Məlum olduğu kimi, koronavirus bütün dünyanı bürüdü və belə problemlərlə təkcə biz üzləşmədik. Onu da xatırlatmaq istəyirəm ki, məhz ciddi karantin dövründə federasiyamız öz saytında vətəndaşlarımızın təcrid olunduğu dövrlərdə də ev şəraitində formada qalmalarına kömək etmək üçün gimnastika hamı üçün növü çərçivəsində federasiyanın sosial şəbəkələrdəki səhifələrində onlayn gimnastika məşğələləri təşkil edilirdi. Sevin-dirici haldır ki, dünya tədricən koronavirus pandemiyasından çıxır.

də odur ki, gimnastikaya nəinki qızlarımız, həmçinin oğlanlarımız da maraq göstərsin. Qeyd edim ki, bölgələrdə boya-başa çatan uşaqlar gözəl təbiətdə böyüdükləri üçün daha güclü olurlar. Belə gənclərimizin güc tələb edən idman gimnastikası növünə cəlb edilməsi məqsəduyğundur. Bəzi insanlar düşünür ki, gimnastika güc tələb etmir. Amma bu, belə deyil. Məhz bu gimnastika növü oğlanlarda güclü bədən quruluşunun formalaşmasına imkan yaradır. Mən ümid edirəm ki, növbəti illərdə biz gimnastikanın digər növlərinin də daha çox inkişaf etməsinə nail olacağıq.

- Altay müəllim, legioner idmançılardan danışdıq. Bəs

verir. Hazırda yerli kadrlarımız həm Bakıda, həm də Azərbaycanın bölgələrində işləyirlər. Biz isə bölgələrdə gimnastikanın inkişafı fonunda qarşımıza yeni vəzifə qoymuşuq. Hələ ki, Bakıdan gimnastlar məşqçi kimi rayonlara gedirlər. Amma gələcəkdə Azərbaycanın bölgələrində yerli məşqçilər korpusu fəaliyyət göstərəcək. Artıq namizədlər var. Düşünürəm ki, mənzərə tezliklə əsaslı şəkildə dəyişəcək. Bədii gimnastikada yaxşı kadr potensialımız var. Gimnastikanın başqa növlərində də tətbiq edə biləcəyimiz təcrübə mövcuddur. Sadəcə olaraq, milli məktəbin yaradılması fərdi idmançının yetişdirilməsindən daha çox vaxt və səy tələb edir.

- Futboldan güləşə qədər əksər idman növlərinin təməl prinsipində gimnastika elementləri dayanır. Gimnastika ilə məşğul olan insan gələcəkdə istənilən növdə uğur qazana bilər. Elə AGF-nin şüarı da belədir: "İdman gimnastikadan başlayır". Bununla bağlı fikirlərinizi bilmək istərdik.

Bu şüarı biz uzun illərdir ki, istifadə edirik. Bu fikirlə həm yerli, həm də beynəlxalq mütəxəssislər razılaşırlar. Belə ki, hər idman növündə isinmə hərəkətləri var. İsinmə hərəkətlərində və məşq prosesində gimnastika elementlərindən istifadə olunur. Elə bir idmançı yoxdur ki, gimnastikanın təməl elementlərini icra etməsin. Bütün bunlar bir daha təsdiq edir ki, idman gimnastikadan başlayır.

Bu il 20 illik inkişafını qeyd edən federasiyamız "İdman gimnastikadan başlayır" şüarı ilə Azərbaycanda idman növlərini də birləşdirmiş oldu. Düşünürəm ki, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən idman federasiyalarının sağlam gənclərimizin sayının çoxalması və idmanda kütləvilikə nail olmasında rolu böyükdür.

Mən çox istərdim ki, Azərbaycan ailələrində böyüyən gənclər idmanla məşğul olsunlar, həm fiziki, həm də mənəvi cəhətdən sağlam olsunlar.

Ümid edirəm ki, bütün bunlar arxada qaldı.

- Hazırda respublikamızın müxtəlif bölgələrində gimnastika bölmələri fəaliyyət göstərir. Bakıdan kənarda olan nəticələr - gimnastikaya olan maraq sizi razı salırmı?

Hazırda Azərbaycanın 26 bölgəsində gimnastika növləri üzrə bölmələr fəaliyyət göstərir. Bildiyiniz kimi, ölkəmizdə bədii gimnastikaya daha böyük maraq var. Lakin biz istəyirik ki, digər gimnastika növlərimiz də bölgələrdə inkişaf etsin. Hədəflərimizdən biri

mütəxəssislər necə, bu gün yerli kadrların sayı sizi qane edirmi?

İstər idmançılar, istərsə də məşqçilər arasında kifayət qədər yerli kadrlarımız var. Qeyd etdiyim kimi, əvvəllər legionerlərin iştirak etdiyi beynəlxalq yarışlarda indi azərbaycanlı yetirmələr ölkəmizi təmsil edir. Hətta onların arasında bölgələrdən də idmançılar var. Tokioda keçirilən son Olimpiya Oyunlarında Misir yığmasına yerli məşqçimiz rəhbərlik edirdi. Bu, Azərbaycan milli məşqçilik məktəbinin təcrübəsindən xəbər

MİNGƏÇEVİR REQATASI 2022

Azərbaycan Kanoe və Avarçəkmə Federasiyası (AKAF) işğaldan azad olunmuş ərazilərdə, cənnət Qarabağda – Suqovuşanda ikinci beynəlxalq turnir təşkil etdi.

İlk beynəlxalq turnir cari ilin mayında ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümü münasibətilə təşkil olunan “Prezident kuboku-2022” rəqatası idi. Həmin yarışda 5 ölkədən idmançılar mübarizə aparmışdı. “Mingəçevir rəqatası-2022”də isə 13 ölkədən 150-dək atlet medallar uğrunda mübarizə aparıb. Oktyabrın 23-dək davam edəcək rəqatada Azərbaycanla yanaşı, Türkiyə, Bolqarıstan, İtaliya, Gürcüstan, Macarıstan, Moldova, Polşa, Qazaxıstan, Rumıniya, Serbiya, Özbəkistan və Ukraynadan olan idmançılar güclərini sınayıblar.

“Mingəçevir rəqatası-2022”-nin təntənəli açılış mərasimi ok-

tyabrın 21-də Suqovuşanda keçirildi.

Mərasim, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsindən sonra iştirakçı ölkələrin təqdimatı ilə başladı. Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Kanoe və Avarçəkmə Federasi-

yasının (AKAF) baş katibi Fərhad Əliyev ölkəmizdə idmana göstərilən dövlət qayğısından danışdı. Bildirib ki, AKAF artıq işğaldan azad edilmiş ərazilərdə ikinci beynəlxalq turnirini keçirir. İlk yarışa – “Prezident kuboku-2022”yə mayda Suqovuşan ev sahibliyi edib.

İştirakçılara uğurlar arzulayan F.Əliyev qeyd edib ki, rəqatə 1970-ci ildə ümumittifaq statusu alıb. Yarış müstəqilliyin bərpa edildiyi illərdən sonra da təşkil olunub. Pandemiya səbəbindən bir müddət turnirin keçirilməsinə ara verilmişdi. Sevindirici haldır ki, bu yarış Avropa Kanoə Assosiasiyasının rəsmi təqvim planına daxil edilib.

Türkiyə Kanoə Federasiyasının prezidenti Alper Kabakçı, Serbiya Avarçəkmə Federasiyasının İdarə Heyətinin üzvü Duşan Kovacheviç və Macarıstan Məşqçilər Komitəsinin sədri Zoltan Olferdi çıxış edərək ölkəmizdə yaradılan idman infrastrukturunu yüksək qiymətləndirib, möhtəşəm təşkilatçılığa görə AKAF rəhbərliyinə minnətdarlığını bildiriblər.

Azərbaycanın gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov işğaldan azad olunmuş ərazilərdə ilk dəfə mayda məhz AKAF-ın təşkilatçılığı ilə birinci beynəlxalq turnirin keçirildiyini qeyd edib: "Ötən müddətdə artıq ikinci dəfə Suqovuşanda toplaşmışıq. Beynəlxalq turnirlərin təşkili Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı ilə həmin ərazilərdə aparılan

quruculuq işlərinin nəticəsində mümkün olub. Digər federasiya nümayəndələrinin açılış mərasiminə qatılması və birlik nümayiş etdirməsi sevindirici haldır". Yüksək təşkilatçılığa görə, federasiya rəhbərliyinə minnətdarlığını bildiren nazir könüllüləri salamlayıb, idmançılara isə uğurlar arzulayıb. F.Qayıbov rəqatını açıq elan etdikdən sonra mərasimdə iştirak edən ikinci Vətən müharibəsinin iştirakçıları və qaziləri salamlanıb.

Rəsmi hissə başa çatdıqdan sonra iştirakçı ölkələrin nümunəvi çıxışları olub.

Suqovuşan su anbarında keçirilən turnirin ilk günündə kayak və kanoe növlərində qaliblər müəyyənləşib. 200 metr məsafəyə qızlar və oğlanlar arasında kayak və kanoe üzrə fərdi və cütlüklərin yarışında Azərbaycan komandası 14 medal - 4 qızıl, 6 gümüş və 4 bürünc medal qazanıb.

Turnirin növbəti günlərinə isə Mingəçevirdəki "Kür" Olimpiya Tədris-İdman Mərkəzi ev sahibliyi edib. Burada 500, 1000 metr məsafəyə kanoe və kayak, 1000

və 1500 metr məsafəyə isə akademik avarçəkmə yarışları keçirilib. Yarışın ikinci gününü Azərbaycan təmsilçiləri 5 medalla başa vurublar. Bunlardan 2-si gümüş, 3-ü isə bürünc medal olub.

Oktyabr ayının 23-ü "Mingəçevir reqatası-2022"yə yekun vurulub. Reqatanın sonuncu günündə kayak, kanoe və avarçəkmə üzrə daha 8 kateqoriyada qaliblər müəyyənləşib. Yarışın üçüncü günü də idmançılarımız üçün uğurlu olub. Azərbaycan təmsilçiləri sonuncu gün daha 7 medal qazandılar. Ümumilikdə isə idmançılarımız yarışı 26 medalla başa vurublar. Bunların 5-i qızıl, 10-u gümüş, 11-i isə bürünc medal olub.

Reqata başa çatdıqdan sonra ölkələrin nümunəvi paradı və qaliblərin mükafatlandırılma mərasimi keçirilib. Mükafatları gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov, Azərbaycan Kanoe və Avarçəkmə Federasiyasının (AKAF) prezidenti Vüqar Əhmədov, Milli Məclis sədrinin birinci müavini Əli Hüseynli, deputat Elman Nəsirov və digər rəsmi şəxslər təqdim ediblər.

"OLİMPIYA, İNCƏSƏNƏT VƏ İDMAN" SƏRGİSİ

Noyabrın 5-də Azərbaycan Respublikası Milli Olimpiya Komitəsində (MOK) "Olimpiya, incəsənət və idman" adlı sərginin açılış mərasimi keçirilib. Sərgi Azərbaycan Respublikası Milli Olimpiya Komitəsi və Mədəniyyət Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə MOK-un 30 illik yubileyinə həsr olunub.

Mərasimdə MOK-un vitse-prezidenti Çingiz Hüseynzadə, Baş katibi Azər Əliyev, olimpiya çempionları, tanınmış mədəniyyət və incəsənət xadimləri, idman mütəxəssisləri və digər qonaqlar iştirak ediblər.

Milli Olimpiya Komitəsinin vitse-prezidenti Çingiz Hüseynzadə çıxışında bu il qurumun yaranmasının 30 ilinin tamam olduğunu deyib. Bildirib ki, Milli Olimpiya Komitəsi ötən müddətdə çətin və şərəfli bir yol keçib, yüksək nailiyyətlərə imza atıb: "Bu gün açılışında iştirak etdiyimiz sərgidə nümayiş etdirilən idman mövzusunda rəngkarlıq, qrafika və heykəltəraşlıq işləri

MOK-un 1998-ci ildən "Olimpiya, incəsənət və idman" adı altında keçirdiyi müsabiqələrdən toplanılmış qiymətli əsərlərdir. Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi hər Yay Olimpiya Oyunlarının keçirilməsinə iki il qalmış "Olimpiya, incəsənət və idman" adlı beynəlxalq müsabiqə elan edir. Azərbaycan Respublikası Milli Olimpiya Komitəsi də bu müsabiqənin ən fəal iştirakçısı kimi rəssam və heykəltəraşlarımızın

respublika daxili yarışmasında ilk 3 yeri tutmuş əsərlərini göndərir. Sevindirici haldır ki, Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin təşkil etdiyi belə müsabiqələrdə ölkəmizin rəssam və heykəltəraşlarının işləri uğur qazanır, diplom və sertifikatlarla mükafatlandırılır".

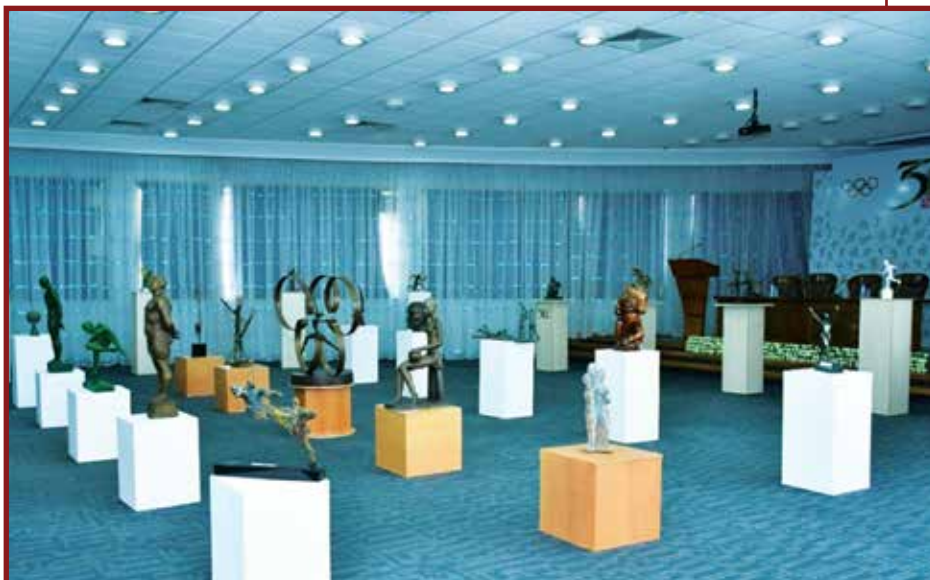
Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı sədrinin birinci müavini, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının prorektoru,

Xalq rəssamı Səhəb Məmmədov qarşıdan gələn Zəfər Günü münasibətilə tədbir iştirakçılarını təbrik edib. "Olimpiya, incəsənət və idman" sərgisində Azərbaycanın tanınmış rəssamlarının əsərlərinin nümayiş olunduğunu bildiren Xalq rəssamı layihənin təbliğat və təşviqat baxımından əhəmiyyətini vurğulayıb.

Sonda qonaqlar sərgi ilə yaxından tanış olublar.

Qeyd edək ki, MOK-un inzi-bati binasının dörd mərtəbəsin-də də nümayiş olunan sərgidə Xəlida Səfərova, Kərim Cəlal,

Telman Abbasov, Hidayət Cəlilov, Mais Əliyev, Asif Azərəlli, Rauf İsmayilov, Adil Rüstəmov, Böyükağa Yəhyayev, Arif Mərdanov, Rəsul Hüseynov, heykəltəraşlardan Natiq Əliyev, Xanlar Əhmədov, Asim Quliyev, Faiq Hacıyev, Vəqif Nəzirov, Arif Qaziyev, Azad Əliyev, Zakir Mehdiyev, Nəcəf Salamov kimi tanınmış rəssamların 60 rəsm və 30 heykəltəraşlıq əsəri nümayiş olunur.

"Olimpiya, incəsənət və idman" sərgisi bu ilin sonunadək ziyarətçilər üçün açıq olacaq.

Həsərət Mahmudova

“ZƏFƏR” FUTBOL TURNİRİ

Noyabr ayının 5-1 Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin təşkilatçılığı ilə Anım Günü və şanlı qələbəmizin ikinci ildönümünə həsr olunmuş “Zəfər” futbol turniri başa çatıb.

44 günlük Vətən müharibəsində əldə olunmuş tarixi

qələbəyə həsr olunan turnirin keçirilməsində əsas məqsəd kollektivlər arasında dostluq əlaqələrinin gücləndirilməsi, işçilərin asudə vaxtlarının səmərəli təşkili və idmanın kütləviliyinin təmin olunmasıdır.

Sentyabrın 27-də start verilmiş turnirdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, nazirliyin tabeli qurumlarının, eləcə də aqrar sahədə

fəaliyyət göstərən elmi-tədqiqat institutlarının 16 komandası iştirak edib. Komandalar püşkatma nəticəsində hər qrupda 4 komanda olmaqla dörd qrupda mübarizə aparıb. Qrup daxilində keçirilən oyunlar nəticəsində ilk iki yeri tutmuş komandalar dördüncü final mərhələsində mübarizə aparmaq hüququ qazanıb. Oyunlar Azərbaycan Futbol Fe-

derasiyaları Assosiasiyasının hakimləri tərəfindən idarə edilib.

Noyabrın 5-də keçirilən final görüşündə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin və "Aqrar Tədarük və Təchizat" ASC-nin komandaları qarşılaşıblar.

Gərgin mübarizə şəraitində keçən oyunda "Aqrar Tədarük və Təchizat" ASC-nin komandası qalib gəlib. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin komandası ikinci yerə, "Azəraqrar Dövlət İstehsalat və Emal Birliyi" MMC-nin komandası üçüncü yerə yiyələnib.

Qalib komandalara fəxri fərmanlar, kubok və medallar, həmçinin pul mükafatı təqdim olunub.

BÜRÜNC MÜKAFATÇI “JUDO CLUB 2012”Nİ SEÇDİ

Ölkəmizdə cüdonun inkişafına dəstək verən, yeniyetmə və gənclərin bu idman növünə yiyələnməsi üçün əlverişli şərait yaradan “Judo Club 2012” uğurlarını davamlı olaraq artırır. Peşəkar idmançıların sevimli məkanına çevrilən klubun sıralarına yığma komandanın daha bir istedadlı üzvü qoşulub. Belə ki, dünya və Avropa çempionatının üçqat bürünc mükafatçısı, beynəlxalq turnirlərin qalibi, milli komandamızın üzvü Zelim Kotsoyev bundan sonra karyerasını “Judo Club 2012”də davam etdirəcək.

Oktyabrın 18-də Zelim Kotsoyev ilə klub arasında müqavilənin imzalanması mərasimində Azərbaycan Cüdo Federasiyasının (ACF) prezidentinin müşaviri Natiq Bağirov, “Judo Club 2012” İctimai Birliyinin sədri Azər Əsgərov, klubun icraçı direktoru Mübariz Cəfərov, cüdo üzrə gənclərdən ibarət milli komandanın baş məşqçisi Elxan Məmmədov və “Judo Club 2012”nin baş məşqçisi Zaur Paşayev iştirak ediblər.

İmzalanma mərasimində çıxış edən klubun direktoru Mübariz

Cəfərov, Zelim Kotsoyev kimi istedadlı cüdoçunun “Judo Club 2012” ailəsinin bir üzvü olmasından məmnun olduğunu bildirib. “Zelim bu yaxınlarda Özbəkistanın paytaxtı Daşkənddə keçirilən cüdo üzrə dünya çempionatında bürünc medala sahib oldu. Onu bu uğur münasibəti ilə təbrik edirəm. Ümid edirəm ki, bu gün imzalayacağımız müqavilə həm Zelim, həm də klubumuz üçün uğurlu olacaq. Məşqlərini yüksək səviyyədə keçməsi üçün klubda hər cür şərait mövcuddur. İnanıram ki, o, qarşıdakı yarışlarda da öz uğurları ilə hər birimizi sevindirəcək. Zelimin klubla müqavilə imzalaması həmçinin yeniyetmə cüdoçularımız üçün

də bir stimül olacaq”, - deyə Mübariz Cəfərov bildirib.

Daha sonra çıxış edən ACF prezidentinin müşaviri Natiq Bağirov, Azərbaycan Cüdo Veteranları Assosiasiyasının prezidenti, klubun təsisçisi Azər Əsgərov, cüdo üzrə gənclərdən ibarət yığma komandanın baş məşqçisi Elxan Məmmədov Zelim Kotsoyevi klubla müqavilə imzalaması münasibəti ilə təbrik edərək, ona gələcək karyerasında uğurlar arzulayıblar.

Çıxışlardan sonra “Judo Club 2012”nin icraçı direktoru Mübariz Cəfərova birlikdə müqaviləyə qol çəkən Zelim Kotsoyev klubun məşqçi heyətinə və idmançılara təqdim

olunub.

İstedadlı idmançı yaradılan şəraitə görə klub rəhbərliyinə minnətdarlığını bildirərək, ona bəslənən ümidləri doğrultmağa çalışacağını deyib: “Müasir standartlara cavab verən belə bir klubla müqavilə imzaladığıma görə çox şadam. Burada idmançının uğur qazanması üçün lazım olan hər bir şərait mövcuddur. Ümid edirəm ki, bu zalda məşq edərək nailiyyətlərimi daha da artıracağam”.

Qeyd edək ki “Judo Club 2012” bir müddət əvvəl yığma komandanın daha bir üzvü Tokio Olimpiadasının gümüş mükafatçısı, dünya və ikiqat Asiya çempionu Səid Mollayı ilə də müqavilə imzalamışdı.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
STOLÜSTÜ TENNIS FEDERASIYASI

ADİL SƏFƏROV və RƏŞAD MURADOVUN

XATİRƏSİNƏ HƏSR OLUNMUŞ
VETERANLAR ARASINDA

STOLÜSTÜ TENNIS ÜZRƏ DOSTLUQ TURNİRİ

Xəzri İdman Klubu
23.10.2022

“XATİRƏ - DOSTLUQ” TURNİRİ

Oktyabr ayının 23-ü “Xəzri” İdman Klubunda veteran stolüstü tennisçilərin dostluq turniri keçirilib. Azərbaycan Stolüstü Tennis Federasiyasının Veteranlar Şurasının təşkilatçılığı ilə düzənlənən yarış, ötən il dünyalarını dəyişən veteran tennisçilər Adil Səfərov və Rəşad Muradovun xatirəsinə həsr olunmuşdu.

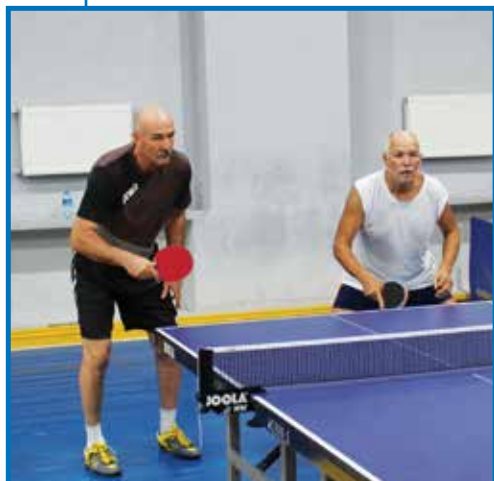
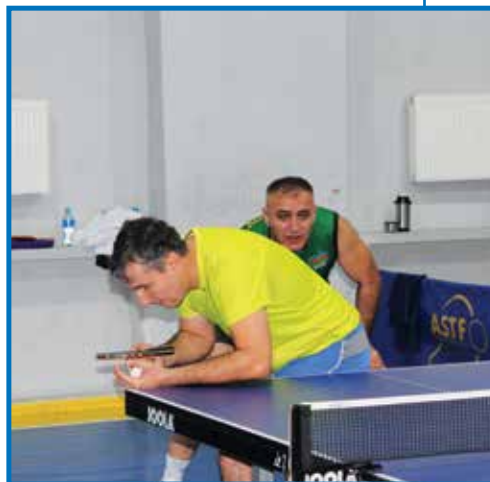
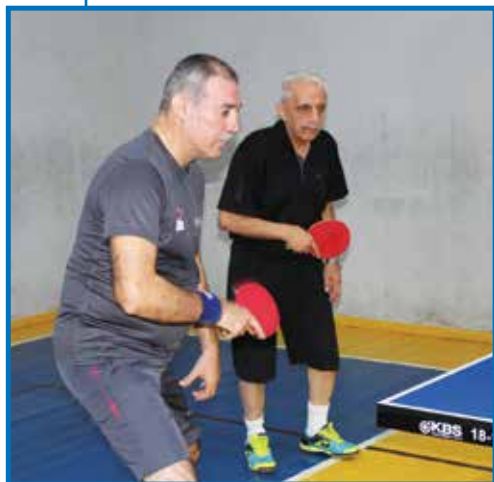
Giriş sözü ilə çıxış edən, mərhumları yaxşı tanıyan, illərlə onlarla tennis oynamış veteran tennisçi Samit Hüseynov və Azərbaycan Stolüstü Tennis Federasiyasının Veteranlar Şurasının sədri Firudin Hüseynov ilk olaraq qonaqları və yarış iştirakçılarını salamladılar. Adil Səfərov və Rəşad Muradovu unutmadıqlarına görə, istirahət günü olmasına baxmayaraq xatirələrini əziz tutaraq turnirə qatıldıqlarına görə bütün iştirakçılara təşkilatçılar adından təşəkkürlərini bildirdilər. Mərhumlara Allahdan rəhmət, yaxınlarına səbr diləyən sözcülər, yarış iştirakçılarına uğurlar arzuladılar.

Azərbaycan Gənclər və İdman Nazirliyinin, Azərbaycan Stolüstü Tennis Federasiyasının, idman ictimaiyyətinin, mediya nümayəndələrinin və mərhumların ailə üzvlərinin iştirak etdiyi turnirdə “ustalar” qoşa yarışlarda güclərini sınaq etdilər. Gərgin mübarizə əzmində keçən turnirdə Əli Heydərlı - Samit Hüseynov rəqib tanımayaraq turnirin qalibi oldular. Firudin Hüseynov - Yaşar Mövlanov komandası ikinci, Teymur Hüseynovla Aleksandr Prosolov isə üçüncü yerdə qərarlaşdılar. Qaliblərə kubok, medal və xatirə hədiyyələri təqdim edildi.

Turnirdən fotoreportajı diqqətinizə təqdim edirik.

Məmmədağa Rüstəmov

BENZEMA “QIZIL TOP”UN YENİ SAHİBİDİR

Fransa millisinin və “Real Madrid”in hücumçusu Karim Benzema “France Football” nəşrinin jurnalistlər arasında keçirdiyi səsvermənin nəticələrinə əsasən, 2021/2022-ci illər mövsümündə dünyanın ən yaxşı futbolçusu seçilərək ilk dəfə “Ballon d’Or”, yəni “Qızıl top” mükafatına layiq görülüb. Sorğuda 549 xal toplayan Əlcəzair əsilli futbolçu ən yaxın izləyicisi seneqallı Sadio Manéni 356 xal qabaqlayıb.

“Ballon d’Or”un Azərbaycan təmsilçisi Rasim Mövsümzadə Polşanın Sport.pl saytına builki sorğunun nəticələri, polşalı Robert Lewandowskinin növbəti sorğularda mümkün qələbəsi barədə danışır:

“UEFA Çempionlar Liqasında mövsümün oyunçusu və bombardiri, 27 qolla La Liganın ən məhsuldar oyunçusu olan Karim Benzema, şübhəsiz, bu il “Ballon d’Or”a layiq idi. Mükafat uğrunda rəqiblərindən heç biri ötən mövsüm belə nailiyyətlər əldə etməmişdi.

Bu dəfə 4-cü olan Lewandowskiyə gəlincə, “Qızıl top 2023”ü qazanmaq üçün o, “Barselona” ilə Çempionlar Liqasını qazanmaq şansını itirdiyindən Polşa millisi ilə qarşıdan gələn 2022 dünya çempionatında uğurla çıxış etməli, mundialın bombardiri olmalıdır.

Son illər ulduz futbolçular 30 yaşdan sonra daha effektiv, daha məhsuldar çıxış etməyə başlayıblar. Dekabrda 35 yaşlı tamam olacaq Karim Benzemanın “Qızıl top”u qazanması da 34 yaşlı Lewandowski üçün bir stimül olmalıdır. Heç vaxt heç vaxt demə - karyerasını davam edirsə, deməli, Lewandowskinin hələ şansı var.

Pandemiyaya görə heç kimə verilməyən 2020-ci ilin “Qızıl top”una gəlincə, fikrimcə, bu məsələni bitmiş hesab

etmək olar. “France Football”un bu mövzuya qayıdacağını düşünürəm. O vaxt mükafatı qazanmağa əsas namizəd olan Lewandowskiyə görə isə təəssüf edirəm”.

“2022 Ballon d'Or”un bütün laureatları

Ballon d'Or: Karim Benzema (Fransa / Real Madrid)

Ballon d'Or Féminin: Alexia Putellas (İspaniya / Barselona)

Kopa Trophy: Gavi (İspaniya / Barselona)

Yashin Trophy: Thibaut Courtois (Belçika / Real Madrid)

Socrates Award: Sadio Mané (Seneqal / Bayern Münhen)

Gerd Müller Trophy: Robert Lewandowski (Polşa / Barselona)

Club of the Year: Mançester Siti

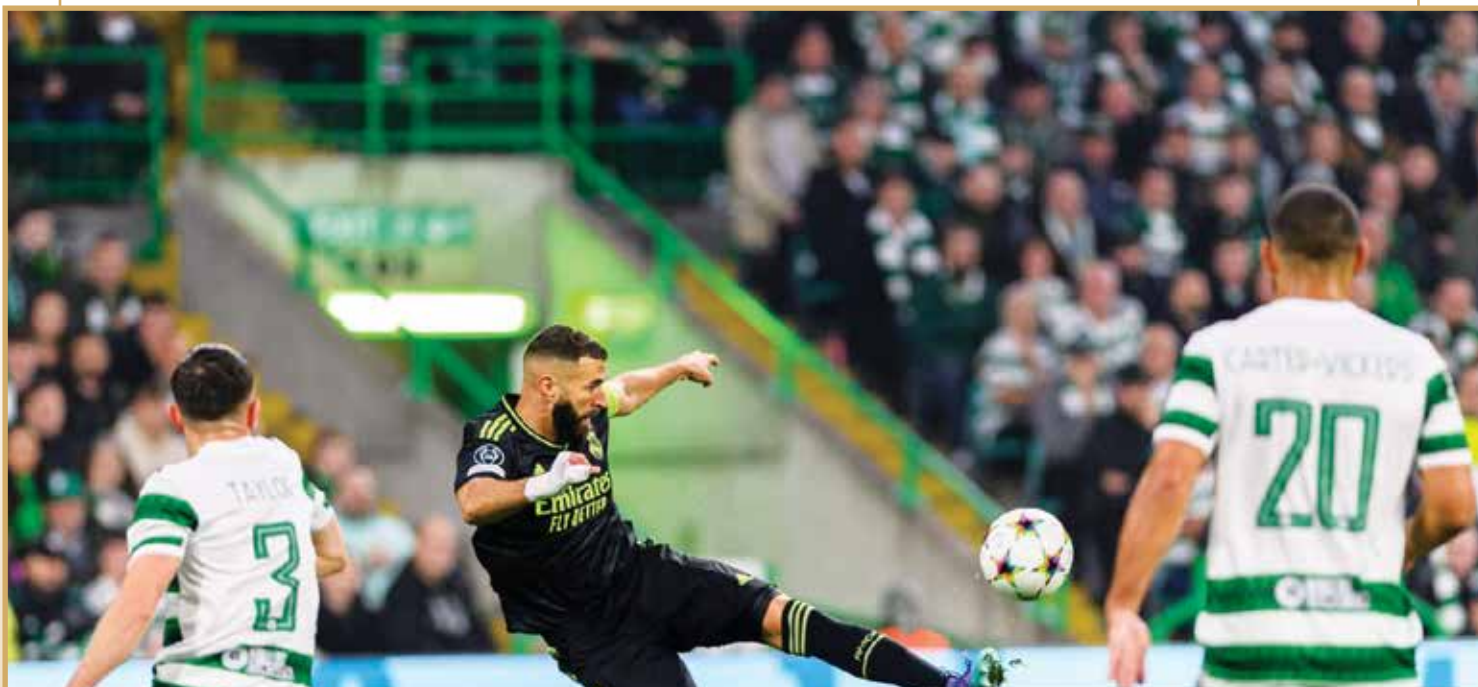
sport.pl/pilka/7,64946,29060768,jurorzy-zlotej-pilki-daja-sygnal-lewandowskiemu-to-jak-nagroda.html

Rasim Movsumzadeh, Azerbajdjan (123. FIFA)

” Karim Benzema nie miał sobie równych. Żaden z jego konkurentów nawet nie zbliżył się do Francuza. Wygrana Benzemy była spodziewana. Zaskoczeniem był jednak brak wyróżnienia dla Realu Madryt. Real pokonał przecież Manchester City w półfinale Ligi Mistrzów, a mimo to Anglicy sięgnęli po nagrodę.

” Myśląc o Złotej Piłce 2023 uważam, że Robert Lewandowski musiałby osiągnąć w Katarze sukces z reprezentacją Polski. Do tego zostać królem strzelców mistrzostw świata. Jeśli tego nie osiągnie, potrzebuje strzelić najwięcej bramek ze wszystkich piłkarzy w trwającej edycji Ligi Mistrzów. Prawdopodobnie ma na to jeszcze tylko dwa mecze, jeśli Barcelona spadnie do Ligi Europy.

” W przypadku Lewandowskiego nie mogę wykluczyć, że powalczy o Złotą Piłkę w kolejnych latach. Piłkarze po 30. grają dziś równie skutecznie, jak młodszy. Kwestia nagrody dla Polaka za 2020 rok jest dla mnie zamknięta. Nie sądzę, żeby magazyn “France Football” wrócił do tego tematu. Żal mi Polaka.

sını yerinə yetirən respublikada ilk qadın atlet olmuşdur”.

Söhbət gənclərin SSRİ birinciliyindən gedirdi.

Sonra özünü samboda da sınadı. 1989-cu ildən çıxış etdiyi ümumittifaq yarışlarının - həm karlar ittifaqlarının çempionatı, Xarlampiyevin xatirə turniri və s. qalib və mükafatçısı oldu.

Ən böyük uğuruna 1990-cı ildə Kiyevdə təşkil edilən SSRİ çempionatında imza atdı: yeddi qələbə ilə finala çıxdı, həlledici görüşdə isə xal hesabı ilə uduzaraq gümüş medal qazandı.

1989 və 1990-cı illərin yekunlarına əsasən, keçirilən sorğularda Azərbaycanın ən yaxşı idmançıları siyahısına da düşə bilmişdi.

Güləruz, səmimi qız kimi yadımda qalıb. Simaca çox gözəl

“ƏN GÖZƏL İDMANÇI”

Mən Zülfiyyə Hüseynova – cüdoda 1996 və 2000-ci illər Olimpiya oyunlarının iştirakçısı və 1995-ci ildə Hərbçilərin Dünya Oyunlarının qalibi, samboda 5 dəfə dünya çempionu - sizə 31 il bundan əvvələ təsadüf edən hadisəni danışacağam...

Azərbaycanda cüdonun tarixi ilə bağlı yazılarda bu növdə qadınlar arasında ilk idman ustasının Arzu Atayeva olduğu bildirilir. Amma təəssüf ki, internetdə haqqında başqa məlumata rast gəlmək mümkün deyil.

SSRİ-nin son illərində respublikamızı müxtəlif ümumittifaq turnirlərində onunla birlikdə təmsil etmişik. Yadımda texniki və həddindən artıq cəld idmançı kimi qalıb. Hərdən ona “pişik” deyirdik, pişik kimi güləşirdi. Cüdoda ən sevimli fəndi diz üstündə oturub bel üzərindən tullama (drop seoi nage) idi. Düzdür, o, “Dinamo”-nun, mənse həmkarlar ittifaqları idman cəmiyyətinin (KBTİC)

üzvü olmuşam, məşqçilərimiz də ayrı-ayrı mütəxəssislər idi. Amma məşq toplanışlarında, yarışlarda görüşürdük.

O dövrdə cüdoçular və samboçular bəzən eyni zalda məşq edirdi. Bu növlərdə qızlar az idi, ona görə həm cüdo, həm də samboda güləşə bilirdik. Həmçinin turnirlər müxtəlif vaxtlarda keçirildiyindən, hər ikisinə çatdırmaq olurdu.

İ. Əsədova adlı müəllif 1990-cı ildə “İdman” qəzetində belə yazmışdı: “Əgər siz 21 yaşlı mehriban və şən Arzu Atayevaya idman salonundan kənarda rast gəlsəniz, onun idmançı olduğunu deməzsəniz. Halbuki Arzu təcrübəli güləşçidir. O, idman yoluna “Dinamo” cəmiyyətində cüdoçu kimi başlamış, yeddi dəfə respublika çempionu olmuş, dəfələrlə ümumittifaq yarışlarında mükafatla layiq yerlər tutmuşdur. 1987-ci ildə Arzu SSRİ çempionatında fərqlənmiş, ikinci yerə çıxmış və idmanın bu növündə usta norma-

idi - ağappaq, sarışın, xaricilərə oxşayırdı.

Sovet dövründə qadınların yarışında “Ən gözəl idmançı”-nı da seçirdilər. Bir neçə dəfə ümumittifaq turnirlərində (məsələn, Bryansk, Krasnokamsk və s. keçirilən yarışlarda) bu nominasiyada qalib də olmuşdu.

İdmandankənar bacarığı da vardı, tikiş kursunu bitirmiş, üçüncü dərəcəli dərzi diplomu almışdı, gözəl paltarlar tikirdi.

Anası Rəfiqə xanım 1990-cı ildə mətbuata qızı haqqında belə demişdi: “Arzu ailəmizdə yaşca hamıdan kiçik olsa da, evdə mənim əsas köməkçimdir. Xarakteri isə möhkəmdir. Bizim kişilər Arzunun cüdo ilə məşğul olması ilə əvvəlcə heç cür razılaşmaq istəmirdilər. Lakin o, təkid edərək öz sözünün üstündə durdu. İndi kişilər onun əsas azarkeşləridir. Arzu toplanışlara, yarışlara gedəndə mən həmişə həyəcan keçirirəm. Lakin o, evə qələbə ilə

qayıtdıqda, sevincdən hər şeyi unuduram”.

1991 Sovet İttifaqının tarixində sonuncu il oldu. Buna baxmayaraq, SSRİ Xalqlarının X Spartakiadası keçirildi. Qadın sambosu da ilk dəfə spartakiadanın proqramında yer almışdı. Yarış iyunda Minskə təşkil edildi. O, turnirin ilk günündə güləşdi, mənse ertəsi gün. Ən yüngül çəkiddə (44 kq.) üçüncü yerə çıxdı, mətbuat onda belə yazmışdı: “Atayevanın бүрүnc medalı Azərbaycanın sambocu qızlarının ilk mükafatı oldu. Hərçənd etiraf etmək lazımdır ki, üçüncü yer Arzunun özü üçün o qədər də yüksək nailiyyət deyil”.

İştirakını başa vurduqdan sonra israr etdi, təyyarə bileti verinlər Bakıya qayıdacaq. Məşqçi də bildirdi, ay bala, biletlər eyni vaxta alınıb, hamı birlikdə getməlidir. Ayağını dirədi ki, yox, yarışı yekunlaşıb, qalmaq istəmir. Hələ mən də onu fikrindən döndərməyə çalışdım: “Ay Arzu, mən sabah güləşəcəyəm, bəs baxmayacaqsan?” Yox ki, yox! Gedəcəyini söylədi, elə bil, əcəl aparırdı yazıq qızı. Məşqçi bileti verib dedi, özü gedib tarixini dəyişdirər. Beləcə uçuş vaxtını dəyişib getdi Bakıya. Mehmanxananın telefon nömrəsini götürmüşdü, axşam zəng vurdu. O vaxt zəngləri kommutator birləşdirirdi, bizdə Yana adında qız vardı, o götürmüşdü dəstəyi - onunla bir otaqda qalardım, soruşdu ki, bəs Zulya neynəyib, o da çempionluğu qazandığını bildirdi. Mən də danışdım, təbrik etdi məni.

Axırncı yarışımız, danışığımız o oldu.

Allah günahlarını bağışlasın, yerini cənnətlə müjdələsin...

Biz artıq qayıtmışdıq. Gələndən iki-üç gün sonra məşqə getdik. Bir qadın gəldi - anası idi, soruşdu ki, bəs Arzu gəlməyib? Mən bilən, istədiyi oğlan da vardı, qorxduq, yəqin, onu qaçırib anasına deməyiblər. Biz də xəbərimizin olmadığını dedik, o da təəcübləndi ki, necə yəni bilmirik,

Azərbaycana hamı birlikdə dönməli idi axı. Həmin vaxt məşqçimiz də gəlib çıxdı, Arzunun tərslik edib bizdən əvvəl qayıtdığını bildirdi. O da dedi, bəs nə vaxt, yoxdur axı. Anası elə həmin gün milisə müraciət etdi, bir neçə gündən sonra da xəbər gəldi, morqdan tapılıb. Anası əlamətlərindən tanıyırdı ki, odur.

Hamımız çox pis olduq.

Həm cavan, həm də yaxşı idmançı idi.

Qəşəng, xoşagəlimli, həyat eşqi ilə coşub-daşan qız...

Amma sən saydığını say...

Allah rəhmət etsin, başsağlığı verdik - “Gənclik” tərəfdə yaşayırdılar. Ondan sonra ailəsi ilə əlaqəmiz itdi. O dövrdə mobil

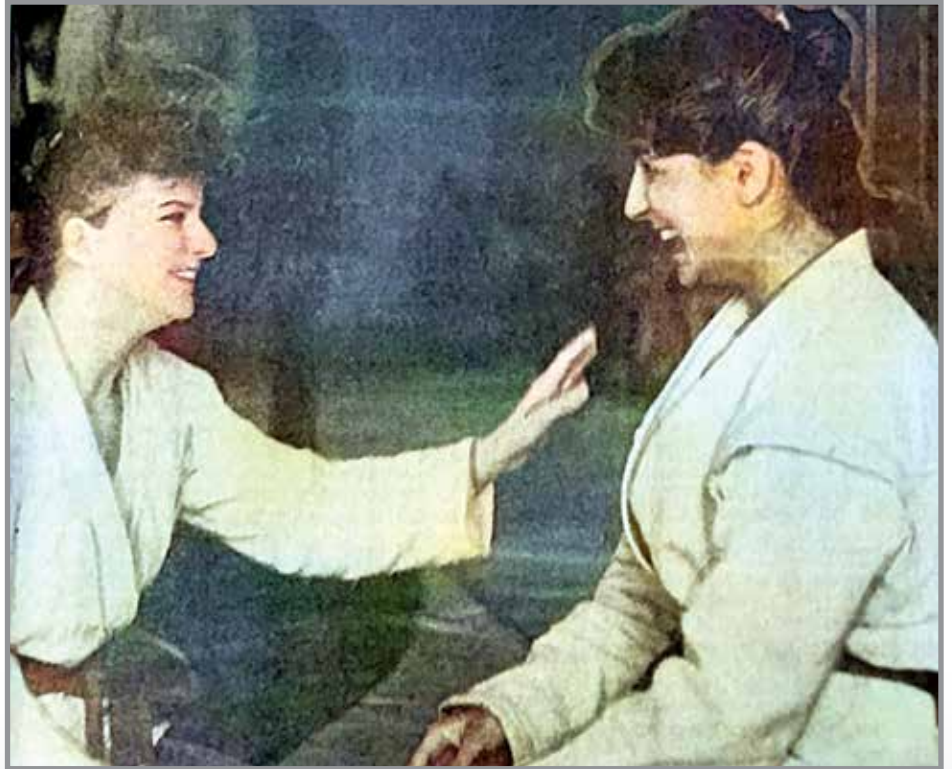
Allah xeyirlisindən yazsın.

1991-ci il iyulun 10-da, nəhayət, mətbuatda da Arzu Tofiq qızı Atayevanın faciəli surətdə həlak olması ilə bağlı başsağlığı məlumatı dərc edildi.

Azərbaycanın müstəqilliyini görmək ona qismət olmadı.

Yaşasa idi, daha böyük nailiyyətlərə imza atardı.

1992-ci ildən biz beynəlxalq turnirlərdə, o cümlədən olimpiadalarda mübarizə aparmağa, Azərbaycanı təmsil etməyə başladıq. Cüdoda olimpiya çempionlarımız, dünya çempionumuz oldu - düzdür, hələ ki, kişilər arasında. Amma gələcəkdə qadın cüdoçularımızın da mötəbər yarışlarda qızıl medallar qazana-

telefon da yox idi ki, rahat əlaqə saxlayaq.

Dedilər, Bakı Dövlət Sirkisi tərəfdə trolleybus vurub. Hərə bir versiya söyləyirdi. Gah dedilər, xeyr, maşın vurub atıb, trolleybus saxlaya bilməyib başının üstündən keçib. Belə versiyalar çox idi. Hansının doğru-düzgün olduğunu bilmədik.

Qəza-qədr Allahdandır, hər kəsə bir tale yazıb.

caqlarına, himnimizi səsləndirəcəklərinə inanıram.

Yeri gəlmişkən, çoxsaylı sualları ilə o illəri yenidən xatırlatdığına, xatirələrimi qələmə aldığına və onları arxiv materialları ilə zənginləşdirdiyinə, ümumiyyətlə, yazının mövzusunə görə məqalənin müəllifinə də minnətdarlığımı bildirirəm.

Rasim Mövsümzadə

ELEKTROMOBİL DYM-DƏN DAHA ƏVVƏL YARANIB

Elektrikli avtomobil (elektromobil) - daxili yanma mühərriki (DYM) ilə deyil, müstəqil enerji mənbəyindən (batareya, yanacaq elementləri, kondensator və s.) qidalanan, bir və ya bir neçə elektrik mühərriki ilə hərəkətə gətirilən avtomobildir. Elektromobil DYM və elektrik ötürücülü avtomobillərdən, habelə trolleybus və tramvaylardan fərqləndirilməlidir.

Elektromobil dedikdə, aparıcı təkərləri idarə etmək üçün kimyəvi cərəyan mənbəyindən elektrik enerjisini istifadə edən bir avtomobil nəzərdə tutulur.

Elektromobilin - müstəqil kimyəvi enerji mənbəyi (cərəyan) olan relssiz nəqliyyat vasitəsi olduğunu da söyləmək olar.

TARİXİ

Elektromobil DYM-dən daha əvvəl yaranıb. 1828-ci ildə macar ixtiraçısı Anyos Cedlik (Agius Jedlik) avtomobildən daha çox skeytborda bənzəyən elektrikli bir arabası düzəltdi. Cedlikin ixtirası bu mühəndislik sahəsinin inkişafına güclü təkan oldu. Elektrik mühərriki olan araba şəklində ilk elektromobil 1841-ci ildə yaradıldı.

1899-cu ildə Sankt-Peterburqda bir rus zadəganı və mühəndis-ixtiraçı İppolit Romanov 17 sənişin üçün nəzərdə tutulmuş ilk rus elektrik omnibusunu yaratdı. Onun ümumi tərtibatı sürücünün, sənişinlərin arxasında hündür oturacaqda yerləşdiyi ingilis kabinələrindən götürülmüşdür. Heyət iki nəfərlik və dörd təkərli, ön təkərlərin diametri arxa təkərlərdən daha böyük idi. İlk elektromobildə 36 qutu (volt dirəkləri) olan Bari sisteminin quruluşun batareyasından istifadə edilmişdir. Hər 60 verst (~ 64 kilometr)

yükləmə tələb edirdi. Avtomobilin ümumi gücü 4 at gücündə idi. Heyətin tərtibatı 1898-ci ildən bəri avtomobillər istehsal edən ABŞ-ın "Morris-Salom" şirkətinin modellərindən götürüldü. Elektromobil sürəti doqquz pillədə 1,6 ilə 37,4 km/saat arasında dəyişirdi. Romanov ayrıca müasir trolleybusların bu əcdadları üçün şəhər marşrutlarının sxemini hazırlamış və iş icazəsi almışdır. Ancaq lazımı sərmayələri tapa bilmədiyi üçün iş, inkişaf etməyib.

29 aprel və ya 1 may 1899-cu ildə yarış iştirakçısı Kamile Je-

natsi(Kamille Zhenazzi) tərəfindən idarə olunan gülləyə bənzər gövdəsi olan La Jamais Contente ilə xüsusi rekord qıran elektromobil, 100 km (62 mil/saat) sürət baryerini dəf etdi. Rəsmi sürət rekordu saatda 105,882 km idi. Daha sonra Amerikanın məşhur elektromobil konstruktoru Uolter Beyker(Walter Baker) saatda 130 km sürətə çatdı. Bir yükləmə ilə uzaq yürüş rekordunu - Çikaqodan Miluokiyə 103,8 mil (167 km) məsafədə gedən elektromobil şirkəti "Borland Electric" şirkəti müəyyən etdi. Ertəsi gün (yükləmədən sonra) elektromobil öz gücünə Çikaqoya qayıtdı. Orta sürət saatda 55 km idi.

XX ƏSRİN I YARISI

Əvvəlcə elektrikli və benzinli heyətlərin məsafəsi və sürəti təxminən eyni idi. Elektromobillərin əsas çatışmazlığı mürəkkəb yükləmə sistemi idi. O vaxtlar hələ dəyişən cərəyanı daimiyə çevirən yox idi, yükləmə olduqca mürəkkəb bir şəkildə həyata keçirilirdi. Yükləmək üçün dəyişən cərəyan üzərində işləyən elektrik mühərrikindən istifadə edilirdi. Elektromobilin batareyalarının bitişik olduğu generator valını fırladırdı. 1906-cı ildə dəyişən cərəyanı daimiyə çevirən qurğu icad edildi, lakin bu, əhəmiyyətli dərəcədə yükləmə problemini həll etmədi.

1900-1910-cu illərdə elektromobil və buxar mühərriki olan avtomobillər geniş yayıldı. O dövrdə ABŞ avtomobillərinin 38%-ində elektrik, 40%-də buxar, 22%-də benzin mühərrikləri vardı. Əsrin əvvəllərində yük avtomobilləri, eləcə də elektrikli omnibüslər (elektrik avtobusları) də geniş yayıldı.

XX ƏSRİN II YARISI

Elektromobillərə marağın canlanması 1960-cı illərdə nəqliyyat vasitələrində ekoloji problemlər, 1970-ci illərdə isə enerji böhranları nəticəsində yanacaqın qiymətinin kəskin artması səbəbindən baş verdi.

Ancaq 1982-ci ildən sonra elektromobillərə maraq yenidən azaldı. Buna, neft bazarındakı vəziyyətin kəskin dəyişməsi və kimyəvi enerji mənbələrindəki çatışmazlıqlar səbəbindən sınaq dəstlərinin keyfiyyətsiz olması səbəb oldu.

90-cı illərin əvvəllərində Kaliforniya ştatı ABŞ-ın ən çox qazlaşdırılmış bölgələrindən biri idi. Buna görə, Kaliforniya Hava Resursları Komitəsi (CARB) 1998-ci ildə Kaliforniyada 2%, 2003-

və məhv edildi (yalnız Toyota elektrikli RAV-4-ü bəzi sahiblərinə saxladı). Səbəb batareyanın ömrünün bitməsi adlandırıldı. GM elektromobil almaq təklifində EV1 kirayəçilərdən imtina etdi. Həmçinin, GM-də ələ keçirilmiş EV1-i məhv etmək niyyətini onlardan gizlətdi. Bu hekayə haqqında 2006-cı ildə məşhur "Elektromobili kim öldürdü?"(ing. Who killed electric car?) adlı elmi filmə ətraflı təsvir edilmişdir.

cü ilə qədər isə 10% satılan avtomobillərə səsboğucu istehsal etməməyi qərara aldı. General Motors reaksiya verən ilk şirkətlərdən biri oldu və 1996-cı ildən etibarən elektrik ötürücülü EV1 modelini kütləvi istehsal etməyə başladı. Bəzi avtomobil istehsalçıları Kaliforniyada elektromobillərin satışına başladılar. EV1 istifadəçilərinin əksəriyyəti Hollywood bohem tamaşaçısına çevrildi. Ümumilikdə, 1997-ci ildən bu yana Kaliforniyada müxtəlif istehsalçıların təxminən 5,500 elektromobili satılmışdır.

Sonra sıfır emissiya tələbi aşağı emissiya tələbi ilə əvəz olundu. 2002-ci ildə istehsal olunan elektromobillərin hamısı istifadəçilərdən ələ keçirildi

XXI ƏSR

Son illərdə neftin qiymətinin durmadan artması səbəbindən elektromobillər yenidən məşurlaşmağa başladı. CBS News "Elektromobil bizi xilas edə bilirmi?"(Could The Electric Car Save Us?) verilişində 2007-ci ildə elektromobillərin sənaye istehsalının yenidən istifadəyə verildiyi bildirilir. Bu tendensiya ilə əlaqədar olaraq "Elektromobili kim öldürdü?" filminin rejissoru Kris Peyn(Chris Paine), filmin davamı olaraq "Elektrikli avtomobilin qisası" adlı film çəkdi.

2008-ci ildə Amerikanın Sili kon vadisində fəaliyyət göstərən Tesla Motors şirkəti, Tesla Roadster elektrikli idman avtomobilini istehsal etdi.

22-23 may 2010-cu ildə Yaponiyanın elektromobil klubunun yaratdığı, elektromobilə çevrilmiş Daihatsu Mira EV tək yüklənmə ilə 1003.184 km məsafəni qət etdi.

24 avqust 2010-cu ildə Yuta ştatının duz gölündə litium-ion batareyaları olan "Venturi Jamais Contente" elektromobili, 1 km məsafədə 495 km/saat sürət rekordunu qurdu. Yarış zamanı avtomobil ən yüksək sürəti 515 km/saat yığdı.

27 oktyabr 2010-cu ildə Audi A2 mikrovenindən çevrilmiş "lekker Mobil" elektromobili, ümumi yollarda həqiqi yol hərəkəti şəraitində Münhendən Berlinə qədər uzunluğu 605 km olan tək yüklə rekord vurdu, istilik də daxil olmaqla bütün köməkçi sistemlər qorunub saxlanıldı. 55 kilovoltluq elektrik mühərriki olan elektromobil "lekker Energie" tərəfindən "DBM Energy" şirkətinin "Kolibri" litium-polimer batareyası əsasında yaradılıb. Batareya 115 kVt•saat saxlanıldı, bu da elektromobilin bütün marşrutu orta hesabla 90 km/saat sürətlə keçməsinə imkan verdi (marşrutun bəzi hissələrində maksimum 130 km/saat idi) və başa çatdıqdan sonra ilkin yüklənmənin 18%-nə qənaət etdi. DBM Energy şirkətindən verilən məlumata görə, belə bir batareya olan elektrik yükləyicisi 32 saat fasiləsiz işləməyi bacardı ki, bu da adi batareya ilə müqayisədə 4 dəfə çoxdur. "lekker Energie" şirkətinin nümayən-

dəsi iddia edir ki, "Kolibri" batareyası ümumi resurs məsafəsini 500.000 km-ə qədər təmin edə bilər.

29 noyabr 2010-cu ildə "İlin Avropa Maşınları" yarışmasının qalibi 257 bal toplayan Nissan Leaf elektromobili ilk dəfə olaraq elan edildi.

2011-ci ilin oktyabr ayında Rusiyada ilk elektromobil - Mitsubishi i-MiEV satılmağa başladı. İlk üç ayda 41 elektromobil satıldı. ABŞ-ın Energetika Nazirliyi i-MiEV-ni ən qənaətcil avtomobil adlandırdı. Mitsubishi i-MiEV, Ümumrusiya ictimai ekoloji təşkilatının "Yaşıl patrul" təşkilatının "Ətraf mühitin keyfiyyəti nişanını" aldı.

2013-cü ilin iyun ayında Yaponiyanın Nissan şirkətinin ZEOD RC elektromobilləri və İngiltərənin Drayson Racing Technologies şirkətinin B12/69EV kiçik fasilələrlə, elektromobilləri arasında növbəti dünya sürət rekordları quruldu - 300 km/saat və 330 km/saat.

VW Dieselpgate ekoloji qalmaqlı bir çox avtomobil istehsalçısını elektromobil istehsalına sövq etdi. Çində elektromobillər aktiv inkişaf etdirilir.

2017-ci ilin yanvar ayında Rimac Concept One elektromobili dünyanın ən sürətli benzin maşınlarından biri Bugatti Veyrona qarşı yarışda qalib gəldi.

Natiq Nazimoğlu
Avto Klub Azərbaycan

Peşəkar Futbol Liqası yeni əməkdaşlıq müqaviləsi imzalayıb

Peşəkar Futbol Liqası (PFL) və "Cansports travel and consulting" şirkəti arasında əməkdaşlıq müqaviləsi imzalanıb.

"Cansports travel and consulting" şirkəti qurumun daxili və xarici səfərlərini təşkil edən şirkətlər siyahısına daxil olub.

Bundan əlavə, zərurət yaranacağı təqdirdə "Cansport" şirkəti PFL-in digər layihələri

zamanı da tərəfdaş kimi təşkilati işlərə müvafiq dəstək verə bilər.

Azərbaycanda bu sahədə fəaliyyət göstərən "Cansports travel and consulting" şirkətinin əsas məqsədi idman turnirləri, təlim-məşq toplanışları, idmanla bağlı müxtəlif xidmətləri yüksək səviyyədə həyata keçirmək və nümayiş etdirməkdir.

Azərbaycan avarçəkəni Avropa çempionu olub

İspaniyanın San Sebastian şəhərində təşkil edilən sahil avarçəkəni üzrə Avropa çempionatında 4000 metr məsafəyə yürüşlərin qalibləri müəyyənləşib.

Azərbaycanı qitə birinciliyində Diana Dimçenko təmsil edib. "Baku" avarçəkəni klubu adından yarışan Diana Dimçenko mübarizəyə yarımfinal mərhələsindən başlayıb. O, bu mərhələdə ən yaxşı nəticəni göstərərək 4000 metr məsafəni 22 dəqiqə, 56,72 saniyəyə qət edən idmançımız finiş xəttinə birinci çatıb. Bununla Diana Dimçenko əsas finala vəsiqəni təmin edib.

Diana Dimçenko finalda da uğurlu çıxış edib. Təmsilçimiz ən yaxın rəqibi, ispaniyalı Qonzales Karotanı 5 saniyə qabaqlayaraq sahil avarçəkəni

üzrə Avropa çempionu adına layiq görülüb.

Qeyd edək ki, Diana Dimçenko sahil avarçəkəni üzrə Avropa çempionu adına layiq görülən ilk idman-

çımızdır. Xatırladaq ki, Diana Dimçenko Uelsin Pembukşir şəhərində təşkil edilən sahil avarçəkəni üzrə sonuncu dünya çempionatında Azərbaycan bayrağı altında gümüş medal qazanıb.

"Aimchess Rapid": Şəhriyar Məmmədyarov turniri ikinci pillədə başa vurub

Azərbaycan şahmatçısı Şəhriyar Məmmədyarov "Meltwater Champions Chess Tour" seriyasının səkkizinci mərhələsi olan "Aimchess Rapid" turnirində ikinci final görüşünü keçirib.

37 yaşlı qrosmeyster növbəti dəfə polşalı Yan Kşıstof-Duda ilə üz-üzə gəlib. Məmmədyarov ikinci dueldən 2,5:0,5 hesabı ilə qalib ayrılısa da, tay-brekdə rəqibi ilə bacarmayıb - 0:1. Nəticədə Azərbaycan təmsilçisi turniri ikinci pillədə başa vurub.

Azərbaycan komandası qol güləşi üzrə dünya çempionatında 10 medal qazanıb

Antalyada qol güləşi üzrə 43-cü dünya çempionatı keçirilib. Çempionatda 54 ölkədən 1000-dən çox idmançı gücünü sınayıb.

Azərbaycan idmançıları yarışda 1 qızıl, 6 gümüş və 3 bürünc olmaqla, ümumilikdə 10 medal qazanıblar. Tərxan Müzəffərov (sağ qol, +90 kq) qızıl, İsmayıl Mustafayev (sol qol, 60 kq), Səid Mustafazadə (sol qol, 65 kq), İbrahim Cəlilov (sağ qol, 45 kq), Rəşad Quluzadə (sağ qol, 70 kq), Vilayət Naməzzadə (sağ qol, 60 kq), İsmayıl Mustafayev (həm böyük, həm də gənclər kateqoriyası, sol qol, 60 kq) gümüş, Rəfət Mustafayev (sol qol, 50 kq), Rəşad Quluzadə (sol qol, 70 kq), Tərxan Müzəffərov (sol qol; +90 kq) bürünc medal qazanıblar.

Qadın boksçularımız Avropa çempionatını 2 medalla başa vurublar

Oktyabr ayının 23-də Monteneqronun Budva şəhərində qadın bokçular arasında keçirilən Avropa çempionatına yekun vurulub. Azərbaycan millisi 30 ölkədən 154 bokşunun qatıldığı yarış bir gümüş və bir bürünc medalla başa vurub.

Azərbaycan komandasının heyətində Aynur Rzaeva (+81 kq) ikinci yeri tutub. Yiğmamızın üzvü finalda ukraynalı Mariya Lovçinska ilə döyüşüb və rəqib qələbə qazandığından təmsilçimiz gümüş medalla kifayətlənib.

Daha əvvəl isə Anaxanım İsmayılova (50 kq) bürünc medala yiyələnib.

“Caspiana” tarixə düşüb

Azərbaycanın “Caspiana” yaxt komandası Türkiyədə keçirilən 33-cü Marmaris reqatasında debüt edib.

Yarışda komandamız iki heyətlə mübarizə aparıb. Komandanın

əsas heyətində İlkin Əliyev (şkipər), Sərxan Həşimov, Rəfət Həməzəyev, Ruslan Muradov, Rəfət Əbi-lov, Fərxod Kamilov, Viktor Vasilyev, Oytun Çalışlar və Dilərə Cəfərova yer alıblar. Əsas heyətlə yanaşı, Azərbaycan Yelken Federasiyasının İdarə Heyətinin üzvü, şkipər

Tatyana Srebnayanın rəhbərliyi altında idmanın bu növü ilə məşğul olmağa yeni başlayan idmançılar ikinci komandada güclərini sınayıblar.

Otuz bir ölkədən 123 yaxtanın mübarizə apardığı reqatada 7 qısa və 1 uzun məsafəyə yürüşün keçirilməsi planlaşdırılıb. Əsas komandamız reqatada 12 metrlik “Matt 12” tipli spinnaker yelkənli qayıqda mübarizə aparıb. Yarışın sonuncu iki günündə küləyin olmaması səbəbindən 4 qısa yürüş təşkilatçılar tərəfindən ləğv olunub. Belə ki, qısa yürüşlərin birində “Caspiana” komandasını bürünc medaldan cəmi 29 saniyə ayırıb.

Böyük təcrübə əldə edən “Caspiana” uzun məsafəni qət edən ilk Azərbaycan komandası kimi tarixə düşüb. Hazırda “Caspiana” Azərbaycanı beynəlxalq arenada təmsil edən və Yelkən Federasiyasının üzvü olan yeganə rəsmi yaxt komandasıdır.

Şahmatçımız Rauf Məmmədov rapid turnirinin qalibi olub

Azərbaycan Şahmat Federasiyasının Gənclər və yeniyetmələr komissiyasının təşkilatçılığı ilə milli komandanın üzvləri, müxtəlif yaş qrupları üzrə ölkə çempionatının mükafatçıları və reytingi 2200-dən yuxarı olan şahmatçılar arasında növbəti rapid turniri keçirilib.

41 şahmatçının iştirak etdiyi yarış 7 turdan ibarət olub. Turnirin qalibi adına 6 xal toplayan milli komandanın üzvü Rauf Məmmədov sahib olub. Eyni xala malik Xəzər Babazadə əlavə göstəricilərə görə ikinci yerlə kifayətlənib. Yeddi turdan sonra aktivində 5,5 xalı olan Read Səmədov üçüncü yeri tutub.

Gimnastlarımız beynəlxalq turnirdə qızıl medal qazanıblar

Batut gimnastikası üzrə "Latvian Cup" beynəlxalq turnirində Azərbaycan yığma komandasının üzvləri uğurla çıxış ediblər.

Azərbaycan Gimnastika Federasiyasından bildiriblər ki, gimnastlarımız Nicat Mirzəyev və Ammar Baxşaliyev fərdi proqramda qızıl medala layiq görüldülər.

Yarış Latviyanın paytaxtı Riqa şəhərində keçirilib.

Boksçularımız beynəlxalq turnirdə 7 qızıl və 4 bürünc medal qazanıblar

(İrlandiya), Malik Həsənov (63,5 kq) Roman Samueli (Rumıniya), Nəbi İsgəndərov (67 kq) Pavel Suleçkini (Polşa), Murad Allahverdiyev (80 kq) Andrey Çiryasovu (Moldova), Alfonso Dominqes (86 kq) Klemens Şepanyakı (Polşa) və Məhəmməd Abdullayev (+92 kq) Radoslav Kavjakı (Polşa) məğlub edərək çempion tituluna yiyələniblər.

Beləliklə, 16 ölkənin iştirakı ilə təşkil olunan yarışa 13 boksçu ilə yollanan millimiz turniri 7 qızıl və 4 bürünc medalla başa vurub. Yığmamız bu göstərici ilə kişilərin yarışında komanda hesabında birinci olub.

Millimizin aktivinə bürünc medalları isə Ruslan Qədirov (57 kq), Sərxan Əliyev (71 kq), Eldar Quliyev (86 kq) və Rauf Rəhimov (92 kq) yazdırıblar.

Polşanın Keltse şəhərində boks üzrə keçirilən beynəlxalq turnirə yekun vurulub. Yarışın final günündə Azərbaycan milli komandasının 7 boksçusu ringə çıxıb.

Boksçularımızın hər biri hələdici döyüşü qələbə ilə başa vurub. Finalda Məsud Yusifzadə (51 kq) Yakub Slominskini (Polşa), Ümid Rüstəmov (57 kq) Patrik Adamusu

Azərbaycan triatlonçusu Afrika kuboku yarışında birinci olub

Azərbaycan triatlonçusu Rostislav Pevtsov Afrika kuboku yarışında qızıl medal qazanıb. Atletimiz Mərakeşin Tanjir şəhərində təşkil olunan yarışda sprint məsafədə 43 idmançı arasında fərqlənib. Təmsilçimiz 750 metrlik üzgüçülük, 20 kilometrlik velosiped sürmə, 5 kilometrlik qaçış mə-

safəsini 53 dəqiqə 3 saniyəyə qət edib.

İdmançımızla rəqabət aparan Almaniya təmsilçisi Yanik Şaf-ler çempionumuzun əzmkarlığı qarşısında tab gətirə bilməyib və ikinci yerlə kifayətlənib. Fəxri kürsünün üçüncü pilləsində isə ispaniyalı Anxel Sançez Kareas qərarlaşıb.

Azərbaycan qılıncoynadanı Antalyada keçirilən "Satellite" turnirinin qalibi olub

Qılıncoynatmanın sablya növü üzrə milli komandamızın üzvü Valeriya Bolşakova Antalyada keçirilən "Satellite" turnirinin qalibi olub. Qrup mərhələsini 4 qələbə ilə başa vuran Valeriya Bolşakova finala gedən yolda Türkiyə, Böyük Britaniya, Sinqapur sablyaçıları və digər təmsilçimiz Palina Kaspiaroviçə qalib gəlib.

Qılıncoynadanımız həlledici görüşdə Qazaxıstan idmançısı Aigerim Sarıbay 15:11 hesabı ilə məğlub edərək turnirin qızıl medalını qazanıb.

Digər təmsilçilərimizdən Səbinə Kərimova, Zərifə Hüseynova, Sevil Bünyatova və Palina Kaspiaroviç qrup mərhələsini uğurla adlasalar da, ən güclü 8-liyə yüksəlmək uğrunda keçirilən görüşlərdə məğlub olublar.

Daha bir cüdo hakimimiz A kateqoriyasına yüksəlib

Cüdo üzrə hakimlər komitəsinin üzvü Arzu Acalova A kateqoriyasına yüksəlib.

Azərbaycan Cüdo Federasiyasından bildirişlər ki, referi Arzu Acalova buna Avstraliyanın Pert şəhərində Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının imtahanında nail olub. A.Acalova oktyabrın 27-dən 29-dək böyükler arasında keçirilən Açıq Okeaniya turnirinin görüşlərini idarə edib. Beləliklə, həmyerlimiz həm nəzəri, həm də praktiki imtahanı yaxşı nəticə ilə başa vurub.

Qeyd edək ki, cari ildə ACF-in hakimlər üzrə meneceri Mətin Rəhimli və hakimlər heyətinin üzvü Nazim Umbayev A kateqoriyasına yüksəliblər, Bəhriyyə Hüseynova və Elşad Əsədov isə B kateqoriyalı hakim statusu qazanıblar.

MADE IN
AZERBAIJAN

FAKHRIYA
KHALAFOVA

Nuray
PARFUMS

AZART FK

ÖVLADLARINIZIN SAĞLAM, AKTİV VƏ EYNİ ZAMANDA GÜCLÜ OLMASINI
İSTƏYİRSİNİZ? O ZAMAN ONLARI FUTBOL MƏŞQLƏRİNƏ YAZDIRIN!

ƏLAQƏ NÖMRƏSİ : +99455 869 08 08

WWW.AZART-GROUP.COM

 AZART.FK

SÜNİ OT

40mm

17m

+99450 888 03 53

www.vipsport.az

[vipsport.az](https://www.instagram.com/vipsport.az)

AZART EXCLUSIVE CAR STYLING

Azərbaycanda lüks sinif avtomobillərin yüksək keyfiyyətli tuningi, restaylı və bərpası.

• TUNİNG İŞLƏRİ
• EHTİYYAT HİSSƏLƏRİ
• RESTAYL - FACELİFT
• İNTERYER DİZAYN
• VİNİL İŞLƏRİ

• KARBON ÜZLƏNMƏ
• SƏS BOĞUCU SİSTEMİN YİĞİLMƏSİ
• AUDIO SİSTEM
• DİSKLƏRİN BƏRPASI
• DƏMİRCİ İŞLƏRİ

• BATIQLARIN BƏRPASI
• RƏNGSAZ-MALYAR
• MÜHƏRRİK İŞLƏRİ
• ÇİLİNGƏR
• ELEKTRİK

• DİAGNOSTİKA
• ADAPTASIYA
• KİMYƏVİ TƏMİZLƏMƏ
• POLİROVKA
• KERAMİKA 9H PRO

📍 Address: AZ1001
Azerbaijan Baku
Faiq Yusifov 71,
(Narimanov keçmiş Pekin restoranının yanı)

📍 Address: AZ1001
Azerbaijan Baku
Yusif Vəzir Çəmənzəminli 5
(Olimpik Star idman kompleksinin yanı)

📱 azart_tuning
f tuning.service.az
🌐 www.az-art.az

☎ +99455 855 77 66
☎ +99450 978 55 55

(+994) 12 525 41 52
(+994) 55 208 97 82

Nərimanov rayonu,
Aşıq Molla Cümə 46b

salon@offissa.com

www.offissa.com

offissa.dizayn

Offissa Dizayn

Offissa Dizayn

Onlayn Katalog

"PARK YASAMAL"DA TAM TƏMİRLİ MƏNZİLLƏR

aylıq

467 ₼
-dan
başlayan ödənişlə

☎ 051 255 05 55